

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOŽAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

DABARTIES BILDESIUOS

Gerb. LDS Narių Ir "Darbininko" Skaitytojų Dėmesiiui

Katalikas, kurs neremia
katalikiskos spaudos, neturi
teisės vadintis geru Bažny-
čios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

PENKTADIENIS (Friday) LAPKRIČIO (November) 7 D., 1939 M., No. 85.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Dies Reikalauja Dar \$100,000

Washington, D. C., lapkričio 6 — Kongresmanas Dies, antiamerikoniškos veiklos tyrinėjimo komiteto pirmininkas, įteikė Kongresui rezoliuciją, prašydamas pratęsti anti-amerikoniškos veiklos komiteto darbą iki sausio 1 d., 1942 m., ir prašo tam darbui skirti dar \$100,000. Tas komitetas daugiausia tyrinėja komunistų ir nacių veiklą Jung. Valstybėse. Kaip žinome, Komunistų partijos vadas Browder jau buvo areštuotas ir dabar laukia teismo. Yra numatyta ir daugiau areštuoti. Dies komiteto darbą labiausiai smerkia komunistai ir naciai — bundistai.

Vakariniam Vokietijos fronte nieko nauja. Vokietijos kareiviai buvo užėmę saliekę Rhine upėje, bet prancūzai greit iš ten iškrastė. Smarkių mūšių tarp prancūzų ir vokiečių nėra. Prancūzijos karo vadovybė paleido daug kareivių į namus apsilankyti. Iš viso atrodo, kad nė vienas pusė nenori kariauti.

Kitame "Darbininko" numeryje, Studijų Ratių skyriuje pradėsime talpinti Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII pirmąją encikliką apie pasaulio taiką, socialio teisingumo vykdymą, dvasinę ir medžiaginę žmonijos gerovę, misijas ir tt.

Šiomis dienomis Jung. Valstybių mišri komisija vėl nusprendė, kad Vokietija turi sumokėti \$50,000, 000 už nuostolius, kuriuos Vokietijos šnipai — agentai padarė amerikiečiams 1916 ir 1917 metais, susprogdinusi amunicijos dirbtuvę Kingslande ir Black Tom, N. J. prieš Amerikos įstojimą į Pasaulinį Karą. Toje eksplozijoje užmušta du žmonės.

Toji mišrioji komisija jau seniai buvo nutarusi, kad Vokietija turi sumokėti \$21,157,227, bet Vokietija vis atidėliojo atlyginimą. Dabar pridėjus nuostolius susidaro \$50,000, 000.

Vokietijos diktatorius Hitleris priešinas tokiam atlyginimui, ir žada kreiptis į teismą, kad teismas komisijos sprendimą panaikintų.

Sovietų Rusija Siūlo Mainą Lietuvai

Nori Išmainyti Lietuvius Į Baltgudžius ir Žydus

Maskva, Rusija, lapkričio 6 — UP. žiniomis, Sovietų valdžia pasiūlė Lietuvai apsimaityti gyventojais. Sovietų Rusija siūlo Lietuvai 100,000 lietuvių iš Vilniaus krašto, kurie liko sovietų valdžioje, o iš Lietuvos nori gauti lygų skaičių baltgudžių ir žydų, gyvenančių Lietuvoje. Sakoma, kad apsimaitymo klausimu eina derybos.

Kaip žinome, sovietų Rusija negražino Lietuvai lietuvišką plotą Vilniaus krašto.

Prof. Dr. K. Pakštas apytiksliai apskaičiuoja, kad Šiaurinėje Vilnios dalyje, švenčionių ir Breslaujos apskrityse, Lietuva negavo apie 15 beveik vienu lietuvių apgyventų parapijų, būtent: švenčionių, Druškių, Apso, Pelekų, Daugeliškio, Tverčiaus, Vasiūnų, Ceikinių, Mėlėgėnų, Adutiškio ir maišytų (lietuvių, lenkų, gudų) Vydžių, Strūnaičio, Lentupio ir kelių kitų. Šiose parapijose gyvena apie 80, 000 lietuvių. O atgautoje švenčionių apskrityje gyvena tik arti 40,000 lietuvių ir truputį žydų bei sulenkėjusių.

Sovietai sau pasilaikė dar gana stambų plotą Džukijos: Druskininkų, Ratnyčios, Marcinkonių, Kėbalių (Berštų, Rudnios, Nocios, Dubičių, Rodunės, Asavos ir Pelesos parapijas, kuriose gyvena apie

30,000 susipratusių lietuvių. Jiems pasiliko ir kelias lietuviškai kalbančių salų, kai Dzeveniškis, Gerjais. Sovietų Rusija siūlo Lietuvai 100,000 lietuvių iš Vilniaus krašto, kurie liko sovietų valdžioje, o iš Lietuvos nori gauti lygų skaičių baltgudžių ir žydų, gyvenančių Lietuvoje. Sakoma, kad apsimaitymo klausimu eina derybos.

Kaip žinome, sovietų Rusija negražino Lietuvai lietuvišką plotą Vilniaus krašto.

Prof. Dr. K. Pakštas apytiksliai apskaičiuoja, kad Šiaurinėje Vilnios dalyje, švenčionių ir Breslaujos apskrityse, Lietuva negavo apie 15 beveik vienu lietuvių apgyventų parapijų, būtent: švenčionių, Druškių, Apso, Pelekų, Daugeliškio, Tverčiaus, Vasiūnų, Ceikinių, Mėlėgėnų, Adutiškio ir maišytų (lietuvių, lenkų, gudų) Vydžių, Strūnaičio, Lentupio ir kelių kitų. Šiose parapijose gyvena apie 80, 000 lietuvių. O atgautoje švenčionių apskrityje gyvena tik arti 40,000 lietuvių ir truputį žydų bei sulenkėjusių.

Sovietai sau pasilaikė dar gana stambų plotą Džukijos: Druskininkų, Ratnyčios, Marcinkonių, Kėbalių (Berštų, Rudnios, Nocios, Dubičių, Rodunės, Asavos ir Pelesos parapijas, kuriose gyvena apie

20 Sužeidė Traukinio Nelaimėje

Westfield, Mass., lapkričio 6 — Šiandien B & A "New England States" traukinys, kuris važiuojo iš Chicago į Bostoną nušoko nuo bėgių arti Westfield stoties į rytus. Dvidešimties asmenų sužeidė ir 43 smarkiai sutrenkė. Traukinys nusirito nuo bėgių 8:25 val. rytą.

Grįžo Iš Lietuvos Seserys Prancišketės

Š. m. spalio mėn. 23 dieną laivu Drottingholm, grįžo į Ameriką dvi Seserys Prancišketės. Jos mačiusios ir patyrusios patuliniausias įvykius Lietuvoje ir Pabaltijos Valstybėse: Latvijoje, Estonijoje ir Suomijoje. Neužilgo pasakels šias žinias lietuvių spaudai.

Penkios Valstybės Valdys Pasaulį

Boston, Mass. — Roger W. Babson, įžymus statistikas, Amerikos biznio ir finansų žinovas, pasakė kalbą Bostono Verslininkų susirinkime. Jis kalbėjo apie Europą. p. Babson pareiškė, kad jeigu karas užsitęstų, tai to karo laimėtoju išeitų Rusija. Bet jis spėja, kad karas nesitęs ilgai, visi nesusiipratimai bus išlyginti. Tačiau, Anglijos imperija žlugs, bet pati Anglija pasiliks stipri ir galinga, sako Roger W. Babson.

Kalbėdamas apie visą pasaulį, pareiškė, kad ateityje bus mažosios valstybės turės pasiduoti didesnėms. Ateityje pasaulį valdys keturios ar penkios didžiosios valstybės, būtent, Anglija, Vokietija, Rusija, Kinija ar Japonija, ir gal Jung. Valstybės. Mažosios valstybės turės likti vienos ar kitos didelios valstybės protekcijoje.

Dies Įspėja Jung. Valstybes

Washington, D. C., lapkričio 6 — Tūlas William C. McCuiston, kuris sakosi buvęs komunistų vadas, pasakojo Dies komitetui, kad jeigu Amerika įsiveltų į karą prieš Rusiją tai jos laivynas kiltų streikais ir sabotazas. McCuiston sako, kad Maritime uniją dominuoja komunistai.

Lietuva Perėmė Klaipėdą Laisvąją Zoną

Kaunas, Lietuva, lapkričio 6 — Lietuvos ir Vokietijos pasirašytoji sutartis perėmė liepos mėnesį, pagal kurią Lietuva gauna laisvąją zoną ir nustato laikinąjį siuntinių siuntimo tvarką, įsigaliojo perėmė penktadienį, lapkričio 3 d. š. m.

Lenkams Pabėgėliams Vilniaus Krašte Reikalinga Pagalba

Geneva, lapkr. 6 — Šiomis dienomis grįžo iš Pabaltijos valstybių Randonio Kryžiaus generalinio sekretoriaus pagalbininkas Davis ir papasakojo apie lenkų padėtį tuose kraštuose. Jis sako, kad Lietuvos atgautame Vilniaus krašte yra apie 40,000 len-

Laisvės Varpas Būsiąs Perkeltas Į Vilnių

Kaunas, Lietuva — Laisvės varpas, amerikiečių lietuvių padovanotas, iš Kauno būsiąs perkeltas į Vilnių.

Kaunas — Lietuvos lenkų leidžiamas laikraštis "Dzien Polski" skaitomas šiuo tarpu bene vieninteliu lenkų laikraščiu visoje Europoje, išskiriant dar vieną lenkų laikraštį "Narodoviec", kurs išeina Varšuvoje.



"Sulaukėme". Dalis džiaugsmo manifestacijos spalio 11 dieną susirinkusios pas Respublikos Prezidentą sostinės Vilniaus gražimo proga. Dešinėje, matyti dalis organizacijų, vėliavų ir kauniškių minios užplūdusios aikštę prie prezidentūros ir Kauno gatves. Tokios minios nusitęsė nuo prezidentūros iki pat Karo Muziejaus. Spėjama, kad manifestacijoje dalyvavo 60—70 tūkstančių žmonių. Balkone stovi Respublikos Prezidentas, Ministras Pirmininkas ir kiti vyriausybės nariai. Apačioje, kairėje, šaulių Sąjungos vadas pulk. Saladžius visuomenės vardu reiškia padėką vyriausybei už jos pastangas Vilnių atgauti ir siūnia per radiją sveikinimus vilniečiams.

"SULAUKĖME"

Kaunas — "Sulaukėme!" pabrėždami lietuvių tautai buvo istorinės spalio 11 dienos šūkis, išsiveržęs iš milijonų lietuvių širdžių Kaune, visoje Lietuvoje ir tolimuose svetimuose kraštuose, ir nemažiau pačiame Vilniuje ir Lietuvai grąžinamose Vilniaus krašto srityse. — Pirmosios žinios apie Vilniaus grąžinimą Lietuvai buvo gautos anksti rytą per radiją ir sukilę kauniškiai vienas kitą džiaugsmingai sveikino obalsiu "Sveikinu su Vilnium!" Iš pat ryto Kauno gatvėse judėjimas buvo daug didesnis. Dvyliką valandą ta proga įstaigos ir mokyklos užsidarė ir visi, kas gyvas, nusiskubino prie Karo Muziejaus pasidalyti bendru džiaugsmu. Kaunas nebuvo dar tokios milžiniškos manifestacijos turėjęs. Organizacijos su šimtais vėliavų ir neorganizuotų kauniškių minios užtvindė visą didžiulę Vieunos aikštę ir aplinkines gatves. Netilpę gatvėse žmonės pripildė namų balkonų, langus ir stogų platformas. Visuomenės atstovai prie Nežinomojo Kareivio kapo, atiduodami pagarbą žuvusiems už Vilnių karįgiams, sudėjo daugybę gyvų žydinčių gėlių ir vainikų. Generolas Nagius (Nagevičius) ir Vilniui Vaduoti Sąjungos pirmininkas dr. Juška pergarsintuvus pasakė kalbas.

Po jausmingų ceremonijų prie Nežinomojo Kareivio kapo, minios, giedodamos "Į Vilnių, į Vilnių" ir orkestrų lydimos su vėliavomis nutraukė prie prezidentūros pasveikinti Respublikos Prezidento ir vyriausybės, kur visų vardu kalbą pasakė šaulių Sąjungos vadas pulk. Sala-

Tesinys 2-ame pusl.

Rusijos Sovietas Užgyrė Sovietų - Lietuvos Rubežius

Maskva, Rusija — Vyriausias sovietas (seimas) užgyrė papildomąją sutarties dalį su Lietuva, kuria nustato Lietuvos ir Sovietų Rusijos rubežių, grąžinus Lietuvai Vilnių ir Vilniaus krašto dalį.

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVOS "ELTOS" ŽINIOS

(Spalių 10 d., š. m.)

Lietuvių Veikimas Klaipėdoje Neįmanomas

Klaipėda — Lietuvių bet koks veikimas dabartinėmis sąlygomis yra visiškai neįmanomas. Iš visų pastangų atgauti lietuvių mokyklą ir gimnaziją, bent kolkas, nieko neišejo. Iš lietuviškų laikraščių taip pat nieko neišleidžiama ir nė vieno Klaipėdoje ėjusio neleistą atsteigti. Kioskuose pardodamas tik pačių vokiečių leidžiamas "Lietuviška Ceitinga" ir paskutiniu laiku įsileidžiamas iš Tilžės "Naujasis Tilžės Keleivis". Norinčiųjų gauti Lietuvos pasus Klaipėdos mieste esama apie 6000 žmonių ir dar apie pora tūkstančių pačiame krašte. Prie Lietuvos konsulato pasų prašančiųjų kasdien susidaro ilgos eilės. Šiaip lietuviai nebepersekiojami. Pastaruoju metu į juos žiūrima su didesne pagarba, negu seniau. Buvę garsūs Klaipėdos vokiečių vadai yra visiškai pritręę. Neumanas yra mobilizuotas ir randasi fronte batarejos vadu, Bertulaitis taip pat mobilizuotas, bet tik paprastu kareiviu, buvęs šeimelio pirmininkas stambus dvarininkas Driesleris nusišovė, kitas vokiečių vadas dvarininkas Guna pabėgė į Vokietiją, savo laiku buvęs direktoriaus pirm. dr. Šreiberis yra paprastu prekybos rūmų dindiku ir važinėja gatvėmis dviračiu, buv. prekybos rūmų pirm. Sarfeteris buvo suimtas ir dabar laikosi nuošaliai. Visos svarbesnės vietos yra užimtos iš reicho gilumos atkeltų valdininkų ir pareigūnų, kurie yra mandagūs ir lietuviams nuoširdūs. Vyru mieste ir krašte labai nedaug belike, tik maži ir seni ir moterys, kiti visi mobilizuoti. Iš vokiečių keli žymesni yra jau žuvę ir atgabenti į Klaipėdą kuksliai palaidoti. Ne vienas ir lietuvių jau žuvęs, bet žymesnių veikėjų negirdėti.

Lietuvai skirtoji neutralioji zona jau perduota lietuviams. Lietuvių didžioms įmonėms likviduoti duota termino iki pusrutėlio metų. Šiuo metu Klaipėdoje dar yra likusi dalis jų tarnautojų. Didesniuose fabrikuose tebedirba didesnė pusė lietuvių darbininkų.

Orlaiviai Susisiekimai Tarp Kauno ir Rygos

Kaunas — Susitarus su Latvija nuo spalio 11 d. pradėdamos nuolatinis oro susisiekimas tarp Kauno ir Rygos. Susisiekimą palaikys Lietuvos keleiviniai lėktuvai.

Punksas — Šis miestelis ir bendrai Suvalkijos Seimų kraštas per paskutines dvi savaites jau mato trečius šeiminkus: pirmą lenkus, paskiau sovietų rusus ir dabar vokiečius, kurie, Maskvos susitarimu, įžengė į šį vokiečiams rusų perleistą kampą spalio 7 dieną. Vokiečių kariai, bystėję.

kaip ir ankksčiau buvę raudonarmiečiai, elgiasi tvarkingai. Iš Punksko vokiečiai išvyko susipažinti su buvusia Lietuvos Lenkijos riba. Ligi šiol mieste palaikiusi tvarką savivaldybės policija su SSSR ženklais ant rankovių ir lietuviškų spalvų ženkliais ant krūtinės, laikinai perdavė pareigas.

Lietuvos Verslininkai Grįžo Iš Amerikos

Kaunas — Spalių 8 d. grįžo iš Amerikos lietuviai verslininkai, kurie iš New Yorko išplaukė rugsėjo 16 d. olandų laivu "Staten-dam". Per Atlantą perplaukė laimingai. Kelionė trūkusi savaitę laiko, bet ties Anglija jų laivą sulaukė anglų karo laivai, visus keleivius iškratė ir nugalbė į Londoną, o "Staten-dam" pasilikęs užantspauduotas okeane. Keleivių tarpe buvo 200 vokiečių. Iš Londono mūsų verslininkai įvairiais kanalais ir sąsiais anglų laivu atplaukė į Olandiją, iš kur per Vokietiją, pro Gdynę ir Daniją pagaliau laimingai pasiekė Kauną. Grįžusieji gražiausiai atsiliepia apie Amerikos lietuvių, pas kuriuos turėję nuosirdų priėmimą.

Taip pat šiomis dienomis grįžo švedų laivu "Kungs-holm" dr. Šliupas, M. Baronaitė, dail. Ušinskas ir kt. Jų laivas taip pat su nemažais nuotykių plaukęs, kol pro Grenlandiją, Islandiją, šiaurinė Atlanto dalimi pasiekė mažą anglų uostą Kirkvaldą, iš čia Norvegijos šiaurės pakraščiais švedų Goteborgą, pagaliau per Stockholmą į Taliną — į Lietuvą. Jų kelionė trukusi tris savaites.

Kaunas — Siemet miškų departamentas pagamins kuriai malkų pusantrą milijono kietmetrių (pernai buvo pagaminta 900,000 ktm), be to ūkininkams siemet paskirta parduoti pusrutėlio milijono kietmetrių miško. Darbininkams malkos teikiamos papigintomis kainomis. Kauno ir provincijos malkų sandėliai daug darbininkų šeimų jau aprūpino malkomis.

Uždarytų Dirbtuvių Sutartys Apima Tris Milijonus Darbininkų

Washington, D. C., — "Monthly Labor Review" spalio mėnesio laidoje parduoda statistinių žinių apie organizuotus darbininkus. Rašo, kad iš 8 milijonų unijistų darbininkų yra trys milijonai, kurie dirba dirbtuvėse, kurios pagal sutartis negali priimti į darbą neunijistų. Angliakasiai yra tai didžiausia grupė, kurią apima taip vadinamos "closed-shop" sutartys. Kitos kiek mažesnės grupės yra drabužių, bravorų, judamųjų paveikslų produkcijoje, kelių ir skrybių išdirbimo.

LIETUVOS ŽYDŲ KONFERENCIJA

New Yorkas — Spalių 29 d. Hotel "Diplomat" įvyko Lietuvos išeivių žydų Federacijos (Federation of Lithuanian Jews) metinė konferencija. Konferencija prasidėjo 10 val. ryto ir tęsėsi visą dieną. Federacija vienija visus Kanados ir J. A. V. žydus išeivius iš Lietuvos. Ši konferencija sutraukė virš 1000 delegatų iš atskirų vienetų ir skyrių. Jos garbės prezidentu yra Sidney Hillman, vice-prezidentu — univ. prof. J. S. Jaffe. Maždaug prieš 11 metų buvo susitvėrus panaši centralė, bet ji nerado pritarimo ir išnyko. Prieš tris metus kiti žmonės ėmėsi iniciatyvos suvienyti visas atskiras draugijėles, kad suderinti jų veikimą ir sustiprinti šelpimo akciją Lietuvoje. Mažos draugijėlės paremdavo kiek savo miestelio žydus, bet nesant centro, kuris sudarytų bendrą planą, negalėjo nuveikti didesnių dalykų. Dabar jie įsitikino Federacijos naudingumą ir jau apie 2000 mažų draugijėlių įstojo į Federaciją. Pirmu tokiu didesniu užsimojimu yra planas pastatyti Kaune bendrabūtį keliems šimtams jaunų žydų, kur jie gyvendami per kelius metus išmokyti amatų ir, like Lietuvoje arba iškelia į pasaulį, būtų pasiruošę gyvenimui. Amerikos siuvelių sąjunga, kurios prezidentu yra Lietuvos žydų Sidney Hillman, ypatingai parėmė tą sumanymą, tuometu jau paskyrė 10,000 dol. ir dar 15,000 dol. pažadėjo vėliau. Tuos pinigus gavus, Fed. of Lith. Jews mano pradėti Kaune statybą ir patį namą — bendrabūtį pavadinti Sidney Hillman vardu.

Sekmadienio susirinkime priimtas Federacijos statutas, iš kurio matyti, kad ji sau tikslu stato remti socialinį ir kultūrinį žydų veikimą Lietuvoje. Apie 4 val. p. p. į Konferenciją atvyko Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys. Jo atvykimas visų dalyvių buvo sutiktas atsistojimu ir ovacijomis. Konferencijos pirmininkas E. Epštein pertraukė dienotvarkę ir per mikrofoną žydų kalba prabilo į tūkstantį delegatų. — Į mūsų konferenciją atvyko atstovas vienintelės pasaulyje valstybės, kuri valdžios lėšomis užlaiko žydų mokyklą. Jis savo demokratišku, visiems prieinamu būdu, paveržė žydų simpatijas, kur tik jis buvo, tiek New Yorke, tiek Bostone, tiek Philadelphiaje ir kitur. Jis visur turi

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per
DARBININKO
Laivakorčių

Norvegija Paleido Jung. Valstybių Laivą

Vokietija Pasiuntė Protestą

Oslo, Norvegija, lapkričio 6 — Pereitą penktadienį Jung. Valstybių laivas, vairuojamas Vokietijos nacių, kuris plaukė iš Rusijos į Vokietiją, iplaukė į Norvegijos uostą. Norvegijos valdžia įsakė nacių jūreivius internuoti ir laivą atiduoti Jung. Valstybių jūreiviams, kas ir buvo padaryta. Amerikos jūreiviai atgavė laivą, tuojau pasuko į jūrą.

Vokietija pasiuntė griežtą protestą Norvegijai, bet Norvegijos valdžia protestą atmetė, pareikšdama, kad Vokietija sulaužusi neutralumo įstatymą.

Kaikurie diplomatai sako, kad Vokietija tyčia sulaužė neutralumo įstatymą, kad nusikratyti laivą "City of Flint", kuris sudarė daug painiavų ir be-reikalingų ginčų tarp Vokietijos ir Jung. Valstybių.

draugų. (Vėl visuotinos ovacijų).

J. Budrys pasakė atitinamą žodį, tarp ko kito pareikšdamas, kad dabar, atgavus Vilnių, žydų skaičius Lietuvoje pakilo iki 350,000. Ir toliau, kaip ir iki šiol kad buvo, reikalingas ypatingai geras gyvenimas. Jis išreiškė viltį, kad Amerikos Liet. Žydų Federacija palaikys stiprius ryšius su Lietuva. Turėdama tarp savo narių daug žymių asmenų, žurnalistų ir leidėjų, pavartos savo įtaką, visuomet ginčydama teisingus Lietuvos interesus. Be to, padėjo už 200 dol. auką Vilniaus reikalams.

Po to, dar kalbėjo Bostono žydų atstovas, pareikšdamas, kad išgirdę konsulo žodį, kad Lietuvos Paviljonui išlaikyti reikia paramos, jie tuojau sulig išgalių ją davę.

Philadelphia žydų atstovas įteikė Gen. Konsului 50 dol. auką vilniečiams šelpiti.

Po sveikinimų vėl pereita prie dienotvarkės. Rezoliucijų komisija pateikė susirinkimui nutarimą: pareikšti savo džiaugsmą ir pasveikinti per Lietuvos gen. Konsulą Lietuvos valdžią su Vilniaus atgavimu ir pareikšti, kad šioje trečioje metinėje konferencijoje Lietuvos žydai išeiviai Amerikoje, kaip vienas pasiryžę remti kuo išgalėdami Lietuvą ir antra, tuojau pradėti vąjų po visą Ameriką surinkti Lietuvos žydams 100,000 dol.

Cia pat ant prezidiumo stalo pasipylė čekiai ir pinigai. Sukelta geroka suma to fondo pradžia.

Antkapis Stalino Motinai

(KSB) Tifliso kapinėse pastatytas antkapis mirusiai Stalino motinai. Sovietų herbu papuoštas granitas, kuriame išrašyta mirusiosios pavardė. Kaip praneša "Kipa" tikinti Stalino motina buvo prašiusi, kad jos kapą puoštų kryžius.

Prezidentas Pasirašė Neutralumo Bilių

Washington, D. C., lapkr. 6 — Pereitą šeštadienį prezidentas Roosevelt pasirašė naują neutralumo įstatymą, kurį priėmė pereitą penktadienį senato ir atstovų rūmų. Atstovų rūmai neutralumo bilių kiek pakeitė, negu senatas buvo priėmęs. Taigi bendra komisija turėjo suderinti, kas ir buvo padaryta. Naujas neutralumo įstatymas leidžia kariaujančiom valstybėm Amerikoje pirkti karo ginklų ir įvairių karo reikmenų, tačiau draudžia tuos ginklus ir reikmenis vežti Amerikos laivais.

Kaip tik naujas neutralumo įstatymas buvo pasirašytas ir įsigaliojo, Prancūzijos vyriausybė davė penkių milijonų dolerių paskolą kaikiurims Amerikos aviacijos įstaigoms, kad galėtų pagaminti daugiau karo orlaivių ir aviacijos motorų. Anglija jau užsisakiusi 500 orlaivių, o Prancūzija 900. Anglija ir Prancūzija gabens karo orlaivius ir kitus reikmenis per Kanadą.

Vokietija ir Rusija piktinasi tokiu Jung. Valstybių neutralumu, bet didžiausią Anglija ir Prancūzija, nes jos jaučia Jung. Valstybių pakrypimą į alijantų pusę.

Suomija Nenusileidžia Sovietams

Maskva, Rusija, lapkr. 6. — Suomijos delegacija Kremlinė nenusileidžia sovietams. Derybos pertrauktos, bet delegacija vis dar siūnčia pranešimus savo vyriausybei ir laukia iš savo vyriausybės naujų instrukcijų. Šeštadienį, lapkričio 4 d. derybose dalyvavo ir pats Stalinas.

Suomija priėmė kaikiurios sovietų Rusijos reikalavimus, bet nepriima reikalavimo turėti laivyno bazę Hangoe įlankoje. Sovietai nori išsiderėti visią laivyno kontrolę Hangoe įlankoje, kaip kad turėjo 1912 m., nors Molotovas savo kalboje yra pareiškęs, kad sovietai nesi-priešintų Suomijai militarizuoti Åland salas, jeigu tik kitos šalys neturėtų teisų.

Pereitą penktadienį, ka-

"Sulaukėme"

(Pradžia 1 pusl.)

džius ir į džiaugsmingus minių sveikinimus atsakymą Respublikos Prezidentas be kt. pareiškė: — "Vilniaus atgavimas yra didelis džiaugsmas mūsų tautai. Tautai matyti iš jūsų veidų, iš jūsų džiugavimų. Bet nepamirškite, vieno visų svarbiausio dalyko, kad mes į Vilnių turime netik teisę, bet mes Vilniuje turime daug, be galo daug pareigų... Mūsų pareiga — atjausti Vilniaus krašto gyvenimą ir jam padėti ne tiek žodžiais, kiek savo darbu ir aukomis. Šitas darbas ir tos aukos turės būti dedamos ant mūsų visų pečių nuo mažo ligi didžio, nuo neturtingo ligi turtingiausio, visi, kiek galėdami, turės pakelti šią naštą, kuri įvairiomis pareigomis pasireiškia". Po to, amerikiečių lietuvių aukotajam Laisvės Varpui skambinant ir orkestrams pritariant, visų buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir minios, laisvai dainuodamos Vilniaus dainas, vėl užtvindžiusios viso Kauno gatves pamažu išsiskirstė.

da Suomijos delegacija atvyko į Maskvą tęsti derybas, tai sovietų vyriausybės organas "Pravda" smarkiai puolė suomių dėl užsienių reikalų ministro Erko kalbos, pasakytos pereitą trečiadienį. "Pravda" sako, kad Erko savo kalba išsiskyrė sovietų Rusiją į karą. Bet ką gi tokio Erko pasakė, kad tas jo pasakymas būtų lygus išsiskirčiai į karą? Nieko, jis tik pasakė, kad Suomija neprisims svetimos valstybės protekcijos. Kitais klausimais Erko pasisakė palankiai sovietams. Bet "Pravda" tiesiog pagrasino Suomijai, kad ji galinti susilaukti Lenkijos likimo.

Po tokio "Pravdos" puolimo buvo manyta, kad Suomijos delegacija apsisuks ir grįš į Suomiją, nes tai pareikšta jiems nepasitikitėjimas. Bet ne, suomių labai šaltai užsilaukė ir atnaujino derybas.

Pertraukus derybas, sovietų "Pravda" vėl puola Suomijai.

Lietuvių Kalbos

GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS
Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianopolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausdinta. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėlyje taikinta mokslą einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu būtų pažymėtas ištartimas. Žodžiu, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu \$1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway

So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.00 FOREIGN YEARLY \$5.00
PRENUMERATOS KAINA: VIENA KART SAVAITĖJĖ METAMS \$4.00 UŽSIENY METAMS \$5.00
FOREIGN ONCE PER WEEK YEARLY \$2.50 UŽSIENY 1 KART SAVAITĖJĖ METAMS \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680.

Daug Sverias Amerikos Neutralumas

Antrasai pasaulinis karas, Lenkijos tragedijai užsibaigus, visai nē neatrodo kaip karas. Prancūzai su vokiečiais nesimuša, tarsi laukia, kuris kurį pirmiau puls, ir nē vienas nepasirūžta, neva tai dėlto, kad pradedo lietus ir sugadino kelius. Atsimenam, kad 1914 m. kelių nepaisyta, kuomet vokiečiai veržiasi į Paryžių... Dabar bet koks kliuvinyš jau yra geras pasiteisinimas nesikauti. Visi kažko laukia. Suprantama ko: pasukimo neutralių valstybių į tą ar į kitą pusę ir, kas svarbiausia, kurion pusėn pakryps Amerikos neutralumas.

Amerika, vadinasi, Jung. Valstybės, pasiskelbė griežtai neutrali, bet politikoj yra žinomas dviejų rūšių neutralumas: prietelingas ir neprietelingas. Pirmasai gali virsti kurios pusės talkininkyste, antrasai gali pereiti į karą prieš tą valstybę, prieš kurią turima natūraliai neprietelingo nusiteikimo. Hitleris neturi daug vilties, kad Amerika būtų draugiškai jam nusiteikusi. Jis jau tuomi stambiai nusikalto, kad ignoravo Amerikos prezidento pakvietimą vykdyti Europoj taiką. Pakvietimas buvo nusistatęs dar prieš likvidavimą Lenkijos. Hitleriui jis buvo labai neparankus, todėl ir atsakymo nedavė. Amerikos vyriausybė nutylėjo, bet, suprantama, to dalyko neužmiršo. Dabar jau Hitleris nori taikytis. Amerika tvarko: ji neutrali, duoda visiems progos atvykti ir nusipirkti ginklų, bet — Hitlerio padarytas įžeidimas tebēr nelikviduotas. Tai nepaliko be pasekmių. Naujas Amerikos įstatymas apie panaikinimą embargo ant ginklų aiškiai yra Anglijos ir Prancūzijos naudai. Turėdami kontrolę ant jūrų, Alijantai gali parsigabenti iš Amerikos ginklų kiek tik jiems reikia. O vokiečiai už ką nusipirks ir kaip juos parsigabens?

Ir Hitlerio "sėbras" Stalinas taip pat nesugebėjo įvertinti Amerikos neutralumo. Jis leido Molotovui pasakyti gramozdišką kalbą (o gal jai pats padiktavo), kuri turėjo paveikti Kongresą nusistatyti prieš panaikinimą embargo. Tačiau Molotovo išsišokimas paveikė kaip tik priešingai. Kongresas užgyrė Rooseveltto projektą ir panaikino embargo. Be to, amerikiečiai smarkiai įsižeidė ir griežtai reikalauja nutraukti santykius su Sovietų Rusija.

Iš viso, Stalinas pertempė stygą. Sužinojęs, kad ji vadinama gambiausiu Europos politiku, vėždius ar tik nebus susirgęs megalomanijos bei išsivajotos didybės liga, ir pasileido daryti visą eilę netaktų. Suterorizavęs Pabaltę, mėgina terorizuoti Suomiją ir drauge su ja švediją su Norvegija, į kurios uostus jau ištiesė ranką, tuomi pavojingai prisiartindamas prie britų salos. Be to, siekia atimti iš Rumunijos Besarabiją, viešpatauti Balkanuose ir siunčia armiją į Kiniją prieš Hitlerio sąjungininkus japonus. Pasaulis tik stebisi iš tokių "geniališkų" užsimojimų. Bet kadangi iš tokios chaotiškai sugalvotos komunistinės propagandos nieko sveiko negali išeiti, tai jau girdisi pranašavimų, kad Stalinas, kaip ir Hitleris, a rttinasi prie savo karjeros galo.

Ką Darys Mussolini?

Netenka abejoti, kad antrasai pasaulinis karas dabar gyvena prisiruošimo laikotarpį. Kovojava daugiau intrygomis ir propaganda, negu ginklais. Stengiamasi palaužti stambesniųjų valstybių neutralumą ir įtraukti jas į tą ar kitą kariaujančių stovyklą. Neutralių valstybių tarpe didelį klausuką sudaro Italija. Kur ji pakryps? Jau tas faktas, kad ji nepadedą Hitleriui, turi begalinės reikšmės. Hitleris yra iš visų pusių suvaržytas vien dėlto, kad Italija stovi nuošaliai ir galų gale gali pakrypti į alijantų pusę. Vienintelė tam priežastis — kad Hitleris susidėjo su Stalinu.

Civiliniam Ispanijos kare vokiečiai ir italai greta kovojo prieš komunistą. Dabar vyriausias komunistų vadas Stalinas jau vokiečių talkininkas. Taigi italams reikėtų susibičiuoti su komunistais. Italų tauta vis dėlto palaiko krikščionišką civilizaciją, tad neįmanoma, kad ji galėtų draugauti su atakliais tos civilizacijos griovikais. Kokios ten bebūtų Mussolinio simpatijos, jis turi skaitytis su italų ideologija. Be to, Stalino užsimojimas pavergti ar bent, "globoti" Rumuniją, Bulgariją ir Jugoslaviją susikerta su italų interesais

Krikščioniškoji Asmenybė

Kas yra krikščionis? Tai mirtyje (Rom. 6, 3). Litur-banalus, bet ir retas klausimas. Niekas mūs neklausia, kas esu ir kuo turiu būti. Nuo kūdikystės dienų apsipratome su krikščionies vardu ir mums jis pasidarė lyg savaime suprantamas. Kenčia krikščionybė, kai jos nariai nebega-voja apie savo esmę ir pašaukimą. Krikščionies vardas juk kilęs iš Kristaus vardo — krikščionis yra tikras Kristaus paveikslas. Krikščionies širdis, protas ir siela turi būti panaši į Kristaus sielą. Jis jaučia, kaip Kristus, myli, kaip Kristus ir mąsto, kaip Kristus. Krikščionis — tai didžiausias idealistas. Aukštieji idealai yra jo gyvenimo pulsas, jo laimė ir džiaugsmas. Krikščionies neįveikia piktasis blogio įstatymas, jo nesuviliojo pagundų žavėjimas. Krikščionis nepažįsta senatvės ir jos įstatymo. Jis visada yra jaunas, jei ne kūnu, tai savo dvasia. Jo nepaliečia senatvės sudirbi-mas ir tingumas. Jis neskaiciuoja "praktiškai", kiek uždirbs pinigų už savo idealizmą ir auką, jis neklausia, ar jam kas mokės, ar ne, ar kas matys jo gerus darbus, ar ne, ar kas pagirs, ar papeiks. Krikščionis yra principų ir linijos žmogus. Jis nedaro jokių kompromisų su nuodėme. Jis žino, kad nuodėmė sendina, kad ji išplėšia idealizmą ir padaro žmogų žemei "praktišką".

Krikščionis yra Dievo do-vana. Ją atnešė Kristus. Jis sujungė žmogų su Dievu amžinu ryšiu: "Kas tik Jį, tas turi amžiną gyvenimą". Priimdamas žmogaus prigimtį Kristus pašventino savo Dievyste žmogiškumą ir žmogus nuo to laiko vėl tapo dievišku kūrinium, naujuoju žmogumi. Kristus įliejo į mūsų sielas naują dvasiją ir naują gyvenimą. Per jį mes tapome Dievo vaikai, o Dievas mūsų Tėvas. Tarp žmogaus ir Dievo buvo nuodėmė. Kristus turėjo ją pašalinti, kad galėtų apsigyventi mumyse. Kristus išlaisvino mus iš nuodėmės, bet dėl to "Žmogaus Sūnus turėjo būti pakeltas nuo žemės" (Jon. 3, 4). Ar Kristus, norėdamas atlikti tą žmogaus su Dievu suteikimo misiją, turėjo būtinai kentėti ir mirti? Taip, jis turėjo kentėti ir mirti, kad jo gyvenimas užgimtų jo mokiniuose. Kaip kviečių grūdą tik mestas į žemę ir apmiręs neša vaisiaus, taip ir Kristus tik save sunaikinęs galėjo sukurti žmonėse dievišką gyvenimą, atgimdinti juos iš vandens ir šventosios Dvasios. Šv. Povilas sako, "kad mes esame pakrikštyti Jėzaus Kristaus

Balkanuose. Tad ir ideologiniu ir politiniu atžvilgiu Italijai su bolševikais nepakeliui. Čia daug, be abejo, veikia Popiežiaus ir Italijos karaliaus įtaka. Ji pasiekia Italijos visuomenę ir nustato ją prieš bolševizmą, kaip nenumaldaujamą krikščionybės neprietelį. Pagaliau ir pats Mussolini anuo metu vedė į Romą judmarškinį fašistų legijoną ne kuriuo kitu tikslu, kaip tik likviduoti besipilečiantį Italijoje komunizmą. Ar gi jis dabar pradėtų ardyti svarbiausį savo gyvenimo darbą? Tai neįmanoma.

Iš viso, Hitleris, susidėdamas su Stalinu, pastatė save į nebeįsinaimą padėtį.

KRIKŠČIONYBĖ YRA UOLA

Šiandien daugiau negu kada nors reikia siekti krikščioniško šventumo. Mes turime realizuoti krikščionybę. Arba ją realiuosime gyvenime, arba ji pasitrauks iš gyvenimo. Niekas nebegaali tenkintis šiandien teorine krikščionybė. Ateina laikas, kada visi mes turėsime suprasti, jog krikščionybė nėra dievota svajonė ir jausmas, bet save užmiršusių ir atsižadėjusių karalystė, kur daugiau dirbama, negu kalbama. Šiandien mes tik gražiai kalbame ir jaučiame, bet nedarome. Krikščionybė vertinam poteriais ir bažnyčios lankymu. Ši pareigos į bažnyčią nueiti ir poterių sukalbėti — jau viskas. Jeigu Jėzus būtų kūręs tik tokių krikščionių bendruomenę, tai krikščionybė senai jau būtų žlugusi. Krikščionybė yra uola ir auka. Mes keliaujame lyg ant kietos, be dvasios uolos, kad iš jos išskeltume gyvybę ir dvasią. Kas turi eiti uolėtų kelių, tas pats turi būti kietas, kaip granitas. Kristus aiškiai pasakė, kas lauks jo mokinij: būsite nekenčia-

mi, išduodami mirti, kryžiuojami ir žudomi (Mat. 10, 16). Taigi krikščionies kelias ne šilku ir aksomu dengtas, ne skaniu valgiu ar gėrimu pasaldintas, bet geležimi, krauju ir ugnimi grįstas. Čia nepakeliui minkštiesiems ir išiepusiems!

Visada mane imponuoja didžiojo arių kunigo Jėzuito Doyle gyvenimo programa:

1. Niekuomet nevengti kentėjimų;
2. Iš dviejų dalykų rinktis sunkesnį;
3. Kiekvieną progą atsižadėti savęs;
4. Visuomet save klausti: kokią auką šiandien dar galėčiau padaryti Kristui?

Krikščionis turi kasdien nugalėti ir suvaldyti save ir siekti krikščioniško tobulumo. Jam reikia aukotis dėl krikščionybės idealų ir visai save užmiršti, nes krikščionybė buvo ant kryžiaus sukurta ir auka yra jos esminis punktas. Be kryžiaus ir aukos nėra krikščionybės. Kas krikščionybę ieško tik materialinės laimės ir šio pasaulio džiaugsmų, kas po kiekvieną fizine nelaime ar nepasisekimu kaltina Dievą, kam jis apleido žmogų, tas greit nusivils krikščionybė.

Krikščionybė nėra kokia nors kasta, kur susibūrę žmonės tik prašytų, o Visagalis Dievas būtų įpareigotas visuomet išklaustyti. Krikščionis žino, kad jis priklauso dvasios krikščionybės daro ne Dievui malonę, bet ieško jo sau amžinosios laimės. Tikras krikščionis lengviau Dievui dėkoja, negu Jį prašo, lengviau duoda, negu ima. Jis žino daug ir už ką Dievui dėkoti: už Jėzaus kančią ir mirtį, už atpirkimą ir jo sielos atnaujinimą per krikštą, už gyvenimo duoną — Šv. Komuniją, už jaunatvę, už mylinčią širdį ir ypač už tai, kad jis yra katalikų Bažnyčios narys ir kad gali dalyvauti jos atpirkimo paslapyse.

Krikščionis myli Dievą, kaip savo geriausią Tėvą, kurs žino, ko reikia jo vaikams, kurs mato jų nelaimes ir nepasisekimus. Jis mielai paklusta savo Tėvo valiai ir norams. Jis kartoja kasdien širdyje, ne lūpoje, savo Viešpaties malda: "Teesie Tavo valia"... Pildydamas Tėvo valią krikščionis nebijo jokių aukų ir kančių, net kraują ir gyvybę yra pasiryžęs jai paaukoti.

Krikščionis myli savo Bažnyčią, jos pasiaukojusius vadus, jos visą vidųjį gyvenimą ir išorinę santvarką. Jis myli savo vienminčius brolius, su jais jis jungiasi į katalikiškus būrius bei organizacijas — dirbti savęs tobulinimo ir pasaulio suikrikščioninimo darbo. Kas nedalyvauja tame darbe, atvirkščiai, dar jį pajukia ir smerkia, tas jau nebėra krikščionis, nors kiekvieną sekmadienį ateitų į bažnyčią.

Lengviau yra tikėti, negu gyventi, kaip tikėjimas moko. Turime daug tikinčių žmonių, bet maža ta tikėjimą praktikuojančių. Reikia, kad mes išmoktume ne tik tikėti, bet ir gyventi, kaip tikėjimas moko. Tikinčiojo gyvenimas,

Žemėje Nuolat Vyksta Mūšiai

(XX) Pasirašius Versalio sutartį, praskambėjo žodžiai, nešą taikos balandžius. Tačiau tikrumoje taip nebuvo ir nėra. Per tuos 25-erius metus tai viename, ar kitame pasaulyje kampe protarpiais prabildavo šūviai, sudundėdavo nuo patrankų žemė. Žemiau, nors trumpai, pateiksime svarbesnius ginkluotus konfliktus, kilusius po D. karo ligi šių dienų.

1919 metais Lietuvos istorijos puslapiui nužymėti grumtynėmis su bolševikais, bermontininkais. Pirmieji narsieji savanoriai buvo nustumti už Dauguvos, o antrieji rado kapi-nyną Radviliškio padangėje.

Tais pat metais Sovietų Rusijoje vyksta pilietinis karas tarp baltųjų ir raudonųjų.

Kitas karas pareikalavo nemažą skaičių ukrainiečių aukų. Lenkai okupavo Galiciją. Be to, lenkai užėmė Pinsko ir Lembergo miestus.

Tų metų vidurvasary kilusio konflikto metu tarp anglų ir Afganistano karaliaus nepriklausomybę gavo Afganistano karalija. Čia anglai padarę taikos sutartį turėjo mažajai Azijos tautai nusileisti.

Mažosios Azijoje anglų sukurstyti graikai užpuolė Smirnos miestą visiškai sunaikino turkų kariuomenės likučius.

1920 metais vyksta lenkų-rusų karas dėl Ukrainos. Čia lenkai puola rusus ir apgula Kijevą. Tačiau rusai pasiuntė pusę milijono karių ne tik kad atstumtų lenkus nuo Kijevo, bet dar atsiduria netoli Varšuvos. Čia lenkams smarkiai pavyksta sumušti rusus. Rusai pradėjo trauktis. Konfliktas baigėsi Rygoje padaryta taikos sutartimi.

Tų pat metų rudenį lenkai spalį 9 d. užima Vilnių.

Tais metais eina turkų-graikų karas, o drauge vyksta ir turkų-armėnų karas, kuris baigėsi armėnų nepasisekimu. Be šių jau vykstančių karų Italija iš Jugoslavijos paėmė Fiumės uostą. Tiesa, galutinai tai buvo padaryta sekančiais metais.

1921 metais vyksta lenkų - vokiečių ginkluotasis susirėmimas. Lenkų ruoštas Aukštojoje Silezijoje sukilimas buvo vokiečių savanorių armijos sugniuždintas ties Annabergu. Turkijoje vėl vyksta graikų - turkų karas. Dabar Kemal Pašos dėka turkų kariuomenė sėkmingai galėjo spirts graikams.

1922 metais graikų - turkų karas baigėsi visišku graikų pralaimėjimu. Graikai turėjo atleisti Mažąją Aziją. Turkijos nepriklausomybė gabių tautos vadų dėka liko gyva ir atstatyta.

kaip jau matėme, yra nuolatinių savęs nugalėjimas, kova su nuodėme bei savo egzizmu ir katalikų tikėjimo praktikavimas. Taigi, krikščionis yra tikėjimo ir gyvenimo žmogus. "A."

1923 metų pradžioje vėl savo istorijoje turim kovą už savo pajūrį.

Tais ir 1924-tais metais Kinijoje vyksta pilietinis karas.

1925 metais pažymėtini tuo, kad vyko kovos Europos valstybių su kolonijomis.

Štai Abdel Krimas Maroke kovoja dėl savo laisvės su Ispanija. Ispanai nugalimi pasitraukia. Šiauriniame Maroke sumušami prancūzai. Tačiau sutelkus bendras jėgas prancūzams ir ispanams vėl prasideda mūšiai.

Sirijoje čiabūviai sukykla prieš prancūzus. Tik var-gais negalais pavyksta prancūzams pasiekti pergalę.

Arabijoje vyksta kovos su anglais. To išdavoje "išdygsta" nauja Irako nepriklausomybė.

1926 metais baigiamas karas Maroke, kurį galutinai pralaimėjo Abdel Krimas.

Sekančių dviejų metų laikotarpyje, t. y. 1927-28 metais vėl suliepsnojo Kinijoje pilietinis karas.

1929 metais spaudoje dažnai minimos Pietų Amerikos tautos. Tai Bolivija ir Urugvojus, tarp kurių įvyko konfliktas dėl vienos nedidelės srities. Mūšius sustabdė Tautų Sąjungos įsikišimas.

Pažymėtinas rimtesnis Sovietų - Kinų kivičas, kuris, laimei, neišsiplėtęs greit buvo lokalizuotas.

1930-tieji metai pažymėti tautų revoliucijos metais. Visoje eilėje valstybių įvyko neramumų ir bruzdėjimų.

1931-33 metai vėl byloja apie Pietų Amerikos tautų nesutikimus, bei Kinijos-Japonijos kivičas.

1934 metai taip pat pasižymi neramumais.

Austrijoj nužudytas Dol-fusas. Marselyje Pietų-Slavijos karalius Aleksandras ir Franc. už. reik. min. Barthou — taikos šalininkas.

1935 metais prasidėjo italų etiopų karas.

1936 metais etipų-italų karas vyksta smarkiu tempu. Ispanijoje prasideda vidaus neramumai.

1937 metais Ispanijoje eina visu tempu pilietinis karas, kuris sukelia daug rūpesčių kitoms tautom.

Italija kaigia karą su Etiopija, priversdama ją galutinai kapituliuoti.

Japonija karo veiksmams skverbiasi Kinijos gilumon.

1938 metais prasiplečia "nervų karas", kuris priverčia Austriją kapituliuoti. Vokietijos dėmesio centras. Rudenį įvykęs Muencheno paktas laikinai pralauina didesnį karo pavojų Europoje.

Eina visu tempu japonų-kinų karas.

Tais pat metais įvyksta rimtų incidentų tarp rusų ir japonų.

1939 metų pradžioje galutinai priverčiama kapituliuoti Čeko-Slovakija.

Vyksta Italijos-Albanijos karas. Albanija, būdama silpna ir maža, greit kapituliuoja.

Tuščios Laisvamųjų Kalbos

Beveik nuo pradžios pa-
saulio gyvenime eina ide-
jų kova. Ši idejų kova rei-
kiasi įvairiais būdais ir
priemonėmis visame žemės
rutulyje. Todėl dažnai
atsitinka, kad priešingų
įsitikinimų žmonės dabar
stengiasi įkalbėti ir per-
duoti vienas kitam savo i-
dejas, jomis užkrėsti, pa-
veikti bei įtikinti priešin-
gai galvojančių asmenų. Sa-
vo įtikinimais ir "argu-
mentais", geriau tariant
visokiais šmeižtais, pasi-
žymi ypač visoki "bedie-
vukai". Jie meluoja, šmei-
žia ir apgaudinėja visus, o
ypač darbininkus. Ir apie
ką jie kalbės ar nekalbės,
o apie religiją ir tikėjimą
visuomet, nes, atrodo, būk
religija ir žmonių tikėji-
mas jiems kliudytų gyven-
ti ar egzistuoti. Net juo-
kinga, kada įvairūs komu-
nistai, liberalai ar koki tai
biblistai pradeda pasakoti
ir aiškinti, kad greitai iš-
nyksią katalikų tikėji-
mas, būsimi religijos
mirtis. Daug jau metų
praėjo, kai jie skelbė ir
skelbia šią savo "išmintį",
tačiau katalikų tikėjimas
ne tik nemirė, bet jis bu-
voja ir plečiasi ir kasdien
kasmet katalikų tikėjimą
priima šimtai tūkstančių
žmonių. Ir tai katalikų ti-
kėjimą priima ne tik pa-
prasti "neišmanėliai", kaip
dažnai laisvamaniai juos
vadina, ne, katalikų tikėji-
mą priima ir mokslo bei
aukštos kilmės vyrai. Štai
trumpa santrauka iš ma-
no užrašų, kurie priėmė
arba perėjo į katalikų ti-
kėjimą 1921 metais:

1. Grafienė Marija Fuma-
soni - Biondi ir jos trys
kūdikiai: Leone, Juri ir
Musiq. Sausio 4, 1921 m.
ji padarė iškilmingą prie-
mimą katalikų tikėjimo
Seserų Atvertos Širdies
bažnyčioje, Via Piave. Gra-
fiene paėjo iš aukštos kil-
mės vienos rusų šeimos.
2. Leitenantas Ullmo. Jis
yra vyriausiu vadu kariš-
kų laivynų Prancūzijoje.
Paeina iš aukštos žydų gi-
minės šeimos Lyone.
3. Kunigaikštė Anas-
tazija Georgia, kalbų mo-
kytoja, Vilniaus universi-
teto narė.
4. Du atsivertimu Aus-
traliijoje: P. Moore pasiun-
tė savo sūnų į katalikų ko-
legiją, kuris greitai prie-
mė katalikų tikėjimą ir
stodamas į seminariją, pa-
rašė tėvui džiaugsmingą
laišką, kad jis jau katali-
kų klierikas. 1921 m. buvo
įšventintas į kunigus ir į-
stojo į vienuolyną. Tais
pačiais metais katalikų ti-

Tiesos Žodis Apie Ispaniją

Sulietuvino UDARNIKAS

Ką tik išėjo iš spaudos labai įdomi 32 pusl. brošiū-
ra "TIESOS ŽODIS APIE ISPANIJĄ". Šioje brošiūro-
je labai aiškiai paduoda Ispanijos civilio karo pradžios
priežastis, karo eigą ir tt. Šią brošiūrą turėtų įsigyti
kiekvienas, nes Ispanijos civilio karo klausimas yra ak-
tualus - gyvas. Tuo klausimu visur ir visi diskutuoja.
Knygutės kaina tik 10c. Imant nemažiau 50 egz. duoda-
me 50% nuolaidos.

Užsakymus su money orderiu siųskite:

D'ARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

dr. Fr. Kinsman šeimyna
priėmė katalikų tikėjimą
per kardinolą Gibbons.

21. Robertas Harward
Lord A. B. A. M. ir Ph. D.
Harvardo Universiteto pa-
gelbininkas ir profesorius
to instituto. Profesorius
Lord buvo vienas iš žy-
miausių Amerikos delega-
tų Taikos konferencijon
su Dean Charles Homer
Hopkins; Harvard profes-
orius Cortton J. H. Hay-
es; prof. Parker Thomas
Moon, Columbijos Univer-
siteto. Dr. Henry Jones
Ford prof. Princeton. prof.
Sargeant Harvard. Dr.
Alta Pomeroy Churchill,
Dean Stanley Hull, kolegi-
jos Mineapoly ir p-lė Ellen
Gates Jone Adams Hull.

22. P-nia Antoinette
Frunk Chicagos ir Wa-
shington advokatas, prak-
linus vyras Liberty ir
Victory Loans.

23. P-lė Marija Senon,
gabi rašytoja.

24. Teisėjas Carl Sher-
win, Ph. D. D. viršininkas
chemijos skyriaus Ford-
ham universiteto ir p.
Sherwin, gabi bendradarbė
moksliškų žurnalų priėmė
kat. tikėjimą.

25. Jokūbas Cox Brody,
New York, City ir Bernar-
doville, N. Y. milionierius,
bankininkas ir jo visi bro-
liai.

26. P-nia Clara London
(Ogden) Stewart Colum-
bijos ir Daytono, Ohio ir
teisėjo žmona Gilbert Hol-
land Stenork.

27. P-nia Marija Louisa
(Marvin) žmona Fredriko
Kinsman Warren Ohio.
Motina dr. Fr. J. Kinsman
atvertė anglikonų vysku-
pą Delaware. Dono J. Mar-
vin. Dr. J. Dona yra bai-
ges Dartmont universite-
tą, buvo profesorius Ohio
universitete. Kun. dr. Do-
niel Dono yra klebonu pie-
tinių bažnyčių Newbury-
port, Mass., prezidentu
Dartmouth kolegijos ir
kasininku; jo brolis kun.
Samuel Dono klebonas bu-
vo pietinių bažnyčių Mar-
blehead, Mass.

28. Calvin Peasee, aukš-
čiausio teismo Ohio teisė-
jas. p. Paulina (Arnoux)
McArthur, Morthas Viene-
yard, žmona Jono R. Mc-
Arthur, Paulina Browne.
Kun. Elias Hicks, kuris at-
rado sektą; Hictsite, anū-
kė Gabriel A. Arnoux perk-
lio duktė Ona Kenett; To-
mas Kenett; Jone ir Sa-
miel Whaley; anūkė Jona-
tha Whaley iš Norwalk.

Tai eilė žymių žmonių,
kurie priėmė katalikų ti-
kėjimą, ir kurių tik maža
dalelė čia paminėta.

Tačiau mes negalime už-
miršti ir nenuilstančius
misionierius, kurie tūk-
santines minias patraukia
į katalikų tikėjimą. Štai
Kinijoje 1921 metais prie-
mė katalikų tikėjimą 14,
000, o 53,000 buvo paren-
giami. Kiek priima kas-
met žmonių katalikų tikė-
jimą visame žemės rutuly-
je sunku pasakyti, tačiau
reikia manyti, kad ji pri-
ima gana didelės skaičius.
Todėl visi "bedievukai" tu-
rėtų liautis kalbėti viso-
kius niekus.

V. J. Baisiogalietis.

29. Pagal Londono laik-
raštį "Daily Mail" trys an-
glikonų ministrai priėmė
katalikų tikėjimą.

18. Leitenantas genero-
las Sir John Steven Co-
wans, kuris prie visos Di-
džiosios Britanijos kariuo-
menės priėmė katalikų ti-
kėjimą, Westminster kat-
edroje.

19. Pagal Londono laik-
raštį "Daily Mail" trys an-
glikonų ministrai priėmė
katalikų tikėjimą.

20. Fridrikas Kinsman ir
jo tėvas dr. F. Kinsman
buvęs protestonų episko-
pų vyskupas, Delaware,
Jung. Valstybėse ir Bir-
chemere Bryont Pond ir

21. Robertas Harward
Lord A. B. A. M. ir Ph. D.
Harvardo Universiteto pa-
gelbininkas ir profesorius
to instituto. Profesorius
Lord buvo vienas iš žy-
miausių Amerikos delega-
tų Taikos konferencijon
su Dean Charles Homer
Hopkins; Harvard profes-
orius Cortton J. H. Hay-
es; prof. Parker Thomas
Moon, Columbijos Univer-
siteto. Dr. Henry Jones
Ford prof. Princeton. prof.
Sargeant Harvard. Dr.
Alta Pomeroy Churchill,
Dean Stanley Hull, kolegi-
jos Mineapoly ir p-lė Ellen
Gates Jone Adams Hull.

22. P-nia Antoinette
Frunk Chicagos ir Wa-
shington advokatas, prak-
linus vyras Liberty ir
Victory Loans.

23. P-lė Marija Senon,
gabi rašytoja.

24. Teisėjas Carl Sher-
win, Ph. D. D. viršininkas
chemijos skyriaus Ford-
ham universiteto ir p.
Sherwin, gabi bendradarbė
moksliškų žurnalų priėmė
kat. tikėjimą.

25. Jokūbas Cox Brody,
New York, City ir Bernar-
doville, N. Y. milionierius,
bankininkas ir jo visi bro-
liai.

26. P-nia Clara London
(Ogden) Stewart Colum-
bijos ir Daytono, Ohio ir
teisėjo žmona Gilbert Hol-
land Stenork.

27. P-nia Marija Louisa
(Marvin) žmona Fredriko
Kinsman Warren Ohio.
Motina dr. Fr. J. Kinsman
atvertė anglikonų vysku-
pą Delaware. Dono J. Mar-
vin. Dr. J. Dona yra bai-
ges Dartmont universite-
tą, buvo profesorius Ohio
universitete. Kun. dr. Do-
niel Dono yra klebonu pie-
tinių bažnyčių Newbury-
port, Mass., prezidentu
Dartmouth kolegijos ir
kasininku; jo brolis kun.
Samuel Dono klebonas bu-
vo pietinių bažnyčių Mar-
blehead, Mass.

Pirmąjį Kartą

MONOLOGAS

Manau, kad niekas iš ju-
sų neginčys, jeigu pasaky-
siu, kad didesnį įspūdį su-
daro tik pirmutinis kartas,
o visi kiti yra kur kas blan-
kesni. Nežinau, ar tik man,
ar ir kitiems, pirmieji kar-
tai vis būdavo lydimi ne-
pasisekimais. Iš karto, ro-
dos, viskas gerai, o pas-
kum, žiūrėk, ir išeina ko-
kia velniava.

Atsimenu kaip šiandien,
pasivėjęs mama pirmąsias
man kelnes. Džiaugsmas
neišpasakytas. Apavė. Dar
didesnis džiaugsmas. Tik
kuomet pamačiau tam-
pūriai užsegant sagas, kaž-
kas negero dingtelėjo gal-
von... Bet nieko. Vos tik
spėjo mama užsegti pas-
kutiniąją sagą, o aš jau
nėriau pro duris į kiemą
pasirodyti tėveliui. Mano
nelaimė, prie slenkščio,
kieme, tupėjo būrys mažų
žasiukų. Tik cyp! Brakšt!
Triokšt! Kažką nemalonaus
pajutau po kojomis.
Žiūriu. —Vai, Jurgutėliau!
— suklikau iš baimės. Kas
bus? Du žasiukai visiškai
negyvi, o trečiam galvutė
atskirai, liemuo atskirai,
bet dar kojytės juda... —
Prasikrapštysi tu man ki-
tą kartą akis, — artinda-
masis ir juosdamas nuo
pilvo diržą, prabilo tėvas.

Užteko ir man ir mano
naujomis kelnėmis... Bet
žasiukai vis tiek neatgijo.
Kaip gerai taip neilgai. Ir
vėl aš be kelnii.

Praėjo daug laiko, daug
sunečiota kelnii, bet įvy-
kio su pirmąjį kartą ne-
pamiršiu. Tiesa, tėvelio
ranka irgi buvo smagi.
Prisiminsiu ir tą...

Slinko dienos ir metai.
Galutinai subrendau. Žo-
džiu, savo asmenyje pajū-
tau vyrų tip-top. Nebe-
baugino nei pelėdų klyka-
vimai, nei gandrai. Tiesa,
versiu irgi jau niekas ne-
pavadino.

Cia pat ir karo tarnyba.
Ir ką gi? — patenku dra-
gūnų pulkan. Ir manot,
kad jau čia buvo lengva?
Oi, ne. Mat viskas čia man
buvo patirama tik pirmą-
jį kartą. Atsimenu, pirmą-
jį kartą išėjom pėsčių ri-
kiuotės pamokon. Vargas
buvo, kol išmokau suki-
niotis, perkiavimus, o ka-
dą pirmą kartą sukomand-
avo "Žengte marš", tai
aš nieko nelaukęs, ir dro-
žiu. Visas eskandronas, be-
matant, užpakaly paliko.
Kad gi suriks vienas, kiek
atsimenu, ar tik nebus tas
pats grandinis (rodo į pu-
bliką): — Ką, nežinai, kad
reikia lygiavimą laikyt.
Čia tau ne pas mamą. Pa-
miršk viską. — Viešpatyti,
— pagalvojau, — argi aš
jau ir vaikščiot nemoku.
Stoviu ir neprotinomis a-
kimis žiūriu į jį.

— Tai ko dar stovi, lyg
ožys išsižergęs? Nežinai
su kuo kalbi?
— Nieko nesuprantu —
atsakiau, — o jus pažįstu
tik iš matymo...
— Gerai. Susipažinsim
arčiau. Stok rikiuotėn.

Atsistojau ir, galvoju.
Dabar tai jau gražiausia,
nemoku nei stovėti, nei
vaikščiot. Ir iš tikrųjų ne-
mokėjau. Kol išmokau pa-
doriai vaikščioti, sudilo

net du nauji peiliai. Nema-
nykit, kad nuo vaikščioji-
mo. Ne. Nuo skutimo bul-
vių. Ir vis per tą "tik iš
matymo pažįstamą gran-
dinį".

Vaikščiot išmokti tai tik
juokai, bet su tuo jojimu
tikras pragaras. Atsimenu
kaip pirmą kartą nukri-
tau, tai nē juste nepaju-
tau. Dabar tai jau kitas
reikalas. Jau moku ir joti
ir vaikščiot. O-o, kai pasi-
balnoju savo Agavą, tai
kad skrendam pro kliūtis
— net miela. Blogiau, jei
tiesiai ant kliūtis patai-
kom. Tokia jau mūsų da-
lia, o nuo jos jau neišsi-
suksi.

Dar vienas dalykas, ku-
ris vertas paminėti. Paski-
ria mane pirmąjį kartą
arklidėn tvarkininku. Nu-
einu. Gaunu nuo budėtojo
nurodymus ir... šiūpulis
rankoj, lopetėlė antrojo...
Vykdau. Maždaug apsidir-
vu. Pasidedu į tuščią sta-
niką įrankius, o pats atsi-
sėdu ant šieno ir... ką gi?
— Galvoju apie šį tą. Eina
per mintis Elenutė, Jonu-
tė, Genutė, Marytė. Jūlytė
ir kitos gražuolės, čia iš
paskos šiūpulis, lopetėlė,
čia "truputį pažįstamas
grandinis", čia viršios pa-
ilgas veidas su raudona a-
gurko didumo, nosimi, žo-
džiu, mintyse chaosas. Tik
pagaliau staiga viskas pra-
blaivēja. Nušvinta arklidė,
dė, sužvengia žirgai ir visi
galvomis atsigrižta į tako
pusę, tartum didžiausią
pagarbą išreikšdami len-
kia galvas žemyn. Klau-
sau. Ties vidurinėmis du-
rimis budėtojas raportuo-
ja. Atsigrižtu. Žiūriu ir
pats sau netikiu. Link ma-
nės taku ateina Elenutė.
Priėjo. Paėmė už antpečio
ir siuva kažką. Žiūriu gi,
grandinio laipsnį prisiuvo
ir šypsoi. Paglosto mano
galvą ir kalba.

— Mielasis, matau, kad
vargsti. Priimk iš manės
nors ir menką šią dovanė-
lę, bet ji daug tau pravers.
Nereiks vargti su šia šiū-
pele ir lopetėle.

Aš nebeįstversiu. Šokau
iš džiaugsmo ir norėjau ją
apkabinti, padėkoti bet...
Žiūriu... Prasitrinu akis.
Budintis karininkas...
— Reiškia miegojai? Ką?
— Nemiegojau, tamsta
leitenante, tik sapnavau,
— atsakiau nepagalvojęs.

Po to pirmąjį kartą teko
susipažinti su dabokle. Ei-
nu ir žiūriu ir arešto lapelį:
"5 paros paprasto arešto
už miegojimą tarnyboje",
ir už tą pirmąjį kartą...
Visi pirmieji kartai dab-
bar jau praėjo pro šalį ir
pasidarė nebeįsimaisiais,
todėl ir gyventi kur kas
geriau. Jau padoriai vaikš-
tau, dar geriau joju, pui-
kiai žinau statutus ir ap-
lamai karinis gyvenimas
gerai pažįstamas. Dabar
tas pats gyvenimas pasi-
darė toks mielas, kad ne-
žinau nei kas bus, kai rei-
kės jį palikti.

Psk. Ant. Kiseliauskas
"Karys"

IZAIJAS SAKO:
Ir pranašas paklydo per
stiprius gėrimus: jis iškly-
do iš savo kelio; jis klai-
džiojo įsivaizdavime ir at-
sidūrė teisme.

SAVOTIŠKI JAPONŲ PAPROČIAI

Pasibučiavimas Japoni-
joj ne tik nemadoje, bet
tiesiog laikomas begėdys-
te ir nusikaltimu. Ten ne
tik vyras žmonos ir tėvai
savo vaikų nebučiuoja, bet
ir vaikai nebučiuoja savo
tėvams rankų. Norėdami
pareikšti pagarbą vyres-
niesiems, japonai sudeda
rankas ant krūtinės ir žė-
mai nusilenkia, prideda
ranką prie širdies arba
nors nuleidžia akis žemyn.
Mylintis vyras, norėda-
mas pareikšti žmonai savo
meilę, kalba jai apie gėles
ir lygina ją su gražiais žie-
dais, o moteris prašo vyro
leisti jai nuauti jo avalinę,
atsisėsti prie jo kojų ir
pan. Tiesa, japonų inteli-
gentams ir šiaip didmies-
čių gyventojams tenka pa-
matyti besibučiuojančius
europiečius, bet nuo tokio
reginio jie tuoju nusišu-
ka, nes laiko jį nepadoriu
ir šlykščiu. Jei koks nors
nežinolis pabučiuotų se-
nai japonų ponai ranką,
ši tokį jo veiksmą palaiky-
tų didžiausiu įžeidimu.

Kai prieš keletą metų Ja-
ponijoje buvo suruošta me-
no paroda, į ją buvo at-
vežta iš Europos keletas
garsių paveikslų, kuriuose
vaizduojamas pasibučiavi-
mas arba pabučiavimas į
ranką. Japonų valdžia už-
draudė tuos paveikslus
statyti parodoje ir rodyti
juos publikai. O garsią
prancūzų skulptoriaus
statulą "Pasibučiavimas"
grąžino į Europą neleidę

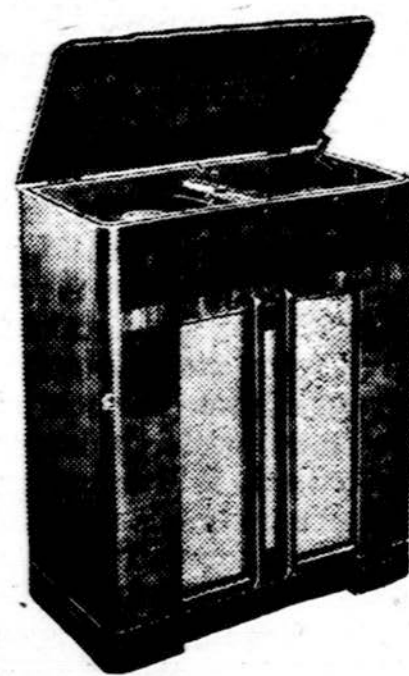
iškelti iš laivo. Iš visų fil-
mų ir visų paveiksluotų
žurnalų, atvežamų į Japo-
niją iš Europos ir Ameri-
kos, japonų cenzūra išker-
pa tas vietas, kur vaizduo-
jami bet kokie bučiai. Bu-
čiai japonams sukelia tikrą
siaubą. Tačiau japonai
visai nieko nereiskia
pasirodyti viešai visiškai
nuogam. Kad namiškiai ar
svetmieji mato jį nuogą,
jis nejaučia jokios gėdos
ir neranda reikalo slėpti
savo kūną. Vasaros karš-
čių metu savo namuose ja-
ponai dažnai vaikščioja
nuogi. Jei japonas maudo-
si, o tuo metu pas jį ateina
svečias, jis šį pasikviečia į
vonios kambarį ir kalbasi
su juo sėdėdamas nuogas
vonioje. O jei yra antra
vonia, tai ir svečių pakvie-
čia kartu išsimaudyti.

Kai japonai apsiutė an-
glų koncesiją Tiencine, jie
visus iš koncesijos sukieta
išeinančius ir į jį įeinan-
čius išrengdavo nuogas
vidury gatvių ir išlaikydavo
išstas valandas šimtų
kareivių ir žioplų akivaiz-
doje. Kai anglai prieš tai
griežtai protestavo, japo-
nai teisinosi, kad jie neži-
no europiečių papročių, o
jų papročiai esą tokio da-
lyko visai nelaiką dorovės
įžeidimu.

Kūrybinis momentas yra
džiaugsmo šaltinis, nes jame
žmogus turi progą pareikšti sa-
vo asmenybę.

Prof. St. Salkauskis.

TODAY'S RADIO BUY



20th Anniversary RADIO-PHONOGRAPH COMBINATION

Take advantage of this sensational
radio offer! A new 1940 beautiful,
full-sized Westinghouse Radio-Pho-
nograph Console! 6-station Push-
Button Tuning! Large, 12-inch
speaker! 7 tubes! 34 inches high
27 1/2 inches wide.

MODEL WR-473
This week only
\$79.95

New Westinghouse

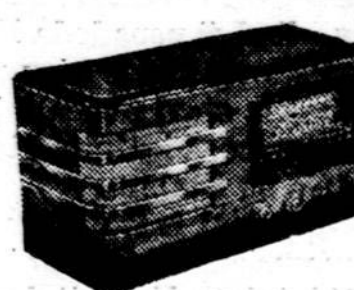
20th Anniversary

TABLE MODEL

A value leader! Has 7 tubes, 6-sta-
tion Push Button Tuning, Slide Rule
Dial, 6-inch Dynamic Speaker, 17 1/2
inches wide, 9 inches high

MODEL WR-274

Now only **\$44.95**



UNION ELECTRICAL SUPPLY CO.
92 HIGH ST., BOSTON, MASS.
SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas
Telefonas Liberty 2337

MONTREALO BANGOS

ŠĮ SKYRIŲ VEDA

Marija Aukštaitė



Mirštančios Akys

(ATSIMINIMAI)

Kai išėjau į ligoninę, buvo popietis. Kelio buvo apie vienas kilometras. Skubėjau, kaip plūksna nešama vėjo, širdis lenkė kiekvieną žingsnį, nes praėjus naktį, visą Raudonojo Kryžiaus ligoninę — užvertę sužeistaisiais. Šią naktį visi nemiegojome, nes po mūsų karo laukose, rinkome sužeistuosius. Keletas medicinos praktikantų, felčeris Zubovas, savanoris Jonas, daktaras Dokša ir aš ėjome su švėturiais rankose, o paskui mus — ištisa eilė sanitarų su neštuvais.

Ak, čia vaitojo, ten unkstė, ten nežmoniškas skausmingas riksmas šaukėsi mirtį; tai vėl raitėsi gyvi mėsų kamuoliai, šnypstė, kriokė purvuose, ir kiek reik apskrumo, kad nesukluptų širdis ties kuria viena auka, kai tuotarpu šimtai, tūkstančiai tų pačių brolių — žmonių, raitosi skausmuose.

Ak, ir kiek... Kiek su pervertais viduriais, be kojų, be rankų, perskeltais galvų kaušais, raitosi ir šliaužia į tave, ir mirštančiomis akimis gauda mūsų gyvuosius žingsnius, šaukdami pasigailėjimo, pagalbos.

Cia kėlėme iš purvų kruvinus kenčiančius mėsų gabalus, kurie dar rodė šios tokios gyvybės žymes, vėniojome merlėmis, pylėme vaistais, bandažavome, rismo, gulėme ant neštuvų, ir vilko sanitarai kiek pajėgdami, gulėdė ir trokus, ir vėžė į artimiausią Raudonojo Kryžiaus ligoninę, kur be atvangos dirbo kitos sesutės ir daktarai.

O mes skubėjome, brisdami purvu ir kraujuotais laukais, ir kai patekome į šrapnelių išartą žemę, čia buvo duobė, prie duobės... Lavonas ant lavono, apnešti žemėmis, sumaišyti su granatų arimais...

Šiuose arimuose, kyšojo durtuvai, geležiniai vamzdžiai, šrapnelių atžaišos, ir tarp jų, krauju gurgulais apkepę tysojo žmonių rankos, kojos ir ištaškyti mėsų šmotai.

Cia buvo baisūs reginiai, tik nebuvo gyvybės! Mirties gerklė išsižioję duobės, siūlė amžiną kapą, kur jau, rodos, niekad neižolė nežels, nei jėvas neišsiuobs.

Šeiminių Dėmesiai

Jei nori būti gera šeiminkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS" ir NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėtas kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik \$1.00. Užsakymus su money orderiu siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Sustojome. Aplinkui naktis. Ten toliuose raudonojo nuo liepsnų dangus, dar kartais sudreba žemė nuo atsidūstančių patrankų, švystelia mūsiškių prožektorius, ir tada, vos akys užmato, kyla nuo kraujuotos žemės garai, lyg paskutiniojo mirusio kvapas, kurs sukrečia dvasią pasibaisėjimu, ir šiurpulingu nerimu.

Man, rodos, dar čia rasime gyvų... Staiga kažkaip nelauktai išsitiesė ranka link nusileidžiančios kalvarios, kur tarp nuniokotų alksnelių ritosi grabėje kruvinas vanduo.

Dabar išsiskyrėme po vieną... Aš gavau šviesiausią švėturį, pasiėmiau sanitarinį krepšelį su merliu, karbolium, jodinu, vata ir kitkuo, pasikišau nuometlio kampą po dirželiu ir, kopdama duobė nuo duobės, pasileidau, kur buvo praėjus didžiausia mūsų vieta.

Iš tolo man pamojavo daktaras balta skarele, pagrasino, kad pertoli nenuklysciau, ir taip mes atsiskyrėm toli, kad vieni kitų nematėm; tik reikalui esant, sutarėm pavartoti tam tikrą švilptuvėlį.

Nors esu drąsi, bet vistiek, kaip baisiai neįjaukiau pasijutau, kada aplinkui vien tik lavonų lavonai, kapų kapai... Bet, kuogį kaltos, tos užgesusios būtybės, tie nukankinti ir purvuos išmesti žmonės, tie karo audrų kankiniai?.. Juk ne vienas palikęs žmonas, vaikučius, palikęs ne vienas mylimą mergelę, bet ką sakyti apie motinas?.. Jų neviena lauko rankas... Ir, tikiu, kad jų šventas nuėjautimas čia su mumis slankioja, tarp šio žemės besisiurbiančio kraujo, ir ieško savo sūnų...

O, motinėle, motinėle, kad tu pamatytum, kiek kenčia iškraipytų veidų į kniubusių į žemę, kad girdėtum kiek lūpų minėjo ir šaukė tavo vardą, tu šauktai, kad prakeiktas karas, ir jo ruošėjai, prakeikti žemių grobikai, su visais karo pabūklais. Vat, kur pragaras! Čia gyva akis mato tarp granatų šukių, tarp ugnių, ir trūkstančių sproginėjančių šrapnelių, taškančius žmogaus kūno šmotus, čia ausis girdi, tarsi, žvėriškus, gyvuliškus riksmus, kaukimus.

Šiurpulingą raudą ir dejonę, tai vis supti, motinų glamonėti vaikeliai, daugiausia tik sausa duonos pluta užauginti.

Guli visais ištisais plotais mirties nuteriota gražiausių jaunikačių gyvybė, sunkiasi dar šiltas kraujas iš tvirtų kūnų, iš muskulinių kojų rankų, kurios tikėjo arti laukus, sėti javą, kirsti duoną, ir sukūrus šiltą šeimos židinėlį, maitinti savo prakaitu.

Skriaudikai, gyvybių varnai — neleido. Jie, sušukę šiltas gūstas pilysė, rūmuose, tiso ant aukso maišų, sėdi ant aukštų užbarikaduotų pakopų, o jų muskuluoti dideli vabalai, iškovokit savo krauju, savo galvomis jiems auktesnias vietas, didesnę garbę, daugiau žemių, platesnius rubežius, ir už tad būsit arba suversti kaip negyvi gyvuliai į grabes ir užpilti kalkėmis, arba jie nukausit daugiau tokių pačių brolių kaip jūs, būsit apsegioti medaliais!

Ėjau ir širdis klupo. Mano iškeltas švėturys liepsnojo, ir tartum šaukė visam pasauliui: "Pasmerkit karą! Prakeikit karą! Palikit patrankas, tankus, torpedas, bombanešius, ir grįžkit!" Švietė liepsna iškošdama juodus dūmus, kurių įvijos plasnojo, nusisėdamos vieną kitą kibirkštį, kaip ir mano siela vilčių trupinėlį, kurie kilo ir gėso, nes aplinkui tamsumos... Žmonija dar nei kiek nepasistūmėjo iš barbarizmo, neatsikratė judošių kurstymų ruošti karus, dirbti žudynių pabūklus.

Praėjau ištisą kalvą, ištisą liniją, apverstą lavoną, — jokios gyvybės... Tik žemė žiūrėjo į mano plieskiantį fakelą baisyjuodų duobių akimis, o aš ėjau, tarsi, žemės neliesdama: ji man buvo perbrangi, nes jos kiekvienas grumtelis buvo aptėkštas žmonių krauju, išbučiuotas mirštančiųjų lūpomis.

Mano bendradarbiai, tur būt, taip pat ėjo tik negyvųjų tiltais, nes nei vienas švilptuvėlis nenusikrodė orą, neatklydo. Tik iš horizonto išsmuko baisyrausva mėnulio galva, ji vis, bėgo nuo žemės ir kilo į erdvę, bėgo ir lindo už kertuoto debesio, tai vėl bailia šviesa glostė kraujuose mirkstančius lavonus.

Kas ten?... pagavo klausia šiurpų dejavimą, kurs skriodė naktį, tai garsensniais tai visai tyliais karmies agonijos pasitęčiojais.

Pasukau fakelą į tą pusę, iš kurios plito dejavimas, ir ką?... Viešpatie, ką?... Pakalnė šliaužė karveio uniforma, ir vilko prie upės su perdurtais viduriais rusų generolą.

Man lūpos prisispaudė prie šalto plieninio švilptuvėlio, ir suirpė mirties laukais signalo čirpėsys. Pasileidau nuo kalvos visą dvasią, kad tik nepavėlavus... Gal dar išgirsiu keletą paskutinių širdies dūžių?... O gal?... Gal nusplasnė... ir, kaip pašautas gervės — jau niekuomet nebegrįs...

Pribėgau... Šliaužianti uniforma pakilo, nerangiai nusivilkto nuo savęs purviną, kraujuotą milinę, ir užklojo nelaimingąjį generolą. Paskum storu, užkimusi balsu prakošė:

— Sesuo, gelbėk, gal dar nevēlu?..

Sugriebiau generolo kraujuotą šaltą ranką, ji buvo sustirus, bet vistiek plasdino ir bėgo pulsas. Generolas dejavo, beveik rėkė nežmonišku balsu.

Gelbėk, — vėl prakošė dūslus kareivio balsas, ir šis kareivis vietoje susmuko. Ak, mano Dieve, kai grįžtelėjau — iš jo prasto mundiero šono, žiopsojo baisy atsilopinys perdurtas švarplė, o iš jos, gurguliau kraujuotos vandeninės putos.

— Broli! — susiklostė man lūpos, ir aš, skubiai įleidus generolui morfinos, puolau prie sukniubusio kareivio.

— Sesute, gelbėk... jo žodžiai klipo į mano širdį... Vėl tas morfijus... Paskum vaistais ir merle klosčiau baisy žaizdą, nes iš šios aukos išbėgęs beveik visas kraujas, kriokia perdurti plaučiai ir jo gyvybei nėra mažiausios vilties... Ak, kaip jis pajėgė tą nuslėpti?.. Save užmiršęs — vilko kitą sužeistą, kenčiančią naštą?.. Ak, koks šis kareivis tylus ir kantrus...

— Sesuo, ar aš jau dabar mirsiu?... Žiūrėjo į mane pasigailėjimo ir atsako laukiančios akys, tokios drąsios jaunos ir gražios... — Ne, tamsta dar nemirsi... Ji guodžiau pati mažiausios vilties dėl jo nesuvalkydama, nerada ma. Tik širdis bėgo lavonuotomis kalvomis, kasdamasi prie daktaro Dokšos.

Iš paupio, pasirodė švėturys. Švilptuvėlis suvibreno su atklydusiu vėju, ir aš atsakiau savuoju. Kalbnuose pasirodė kiti fakelių žiburiai, ir visi slinko, bėgo į mūsų pusę.

Bet mano kareivio sąmonė blanko, gėso. Jis žiūrėjo į liepsnojančią fakelą mirštančiomis akimis, ir dūlkėmis apkepę lūpos, perkirsdomos žodžius, dėstė:

— Švy-tu-ri... suliepsnok, visai žemei suliepsnok! Pasakyk, kad mirštančios mano akys, smerkia karą ir žiebia į milijonus žmonių naujas ug-nis... Sėdite, štai... mano mirštančios akys... Nunešk, jų paskutines ugneles mano motinai... motinai... visai žemei...

Sugriebiau jo šaltą ranką su paskutiniais širdies dūžiais, ir mirštančios akys įsmigo į manąsias... Žodžių jau nebuvo. Tik kaulėtas delnas, grubiai apėmė manąją ranką ir suspaudė. Aš pajutau, kad tarp manęs ir šių mirštančių akių, užsimezgė amžinai bičiulystė — pasaulio taikai, ir žmonių gerovei.

Kada mano bendradarbiai subėgo, kada suliepsnojo švėturį ratas aplink naują lavoną, aš iškėliau savąjį švėturį palaimintą mirštančiųjų akių, ir drąsiai, ryžtingai išskrido dužiai:

— Suliepsnok, žeme, naujais idealais! Suliepsnok,

Neutralumas

"Mano pirkia kraštinė, Aš nieko nežinau".

Rusų posakis.

Galų gale, ilgas nervų karas rugsėjo 1 d. išsiliejo kruvinu karu. Dvi nelygios valstybės savo plotu, gyventojų skaičium, medžiagiais ištekliais, o ypač valios tvirtumu na užsimojimu pradėjo grumtis. Beveik visos pasaulio tautos ir valstybės, būdamos aktyvaudoje paskutinių vykių, nepaprastai pasibaisėjo. Visos ryžosi būti toliausiai nuo kariaujančių šalių, nors mažiausiu

taikos žibintais! Suliepsnok, žmonių pastovios meilės aukurais!...

Mano bendradarbiai, kažkokios jėgos paveikti, kartojo ir lenkė švėturius, kryžiaivos ugnys, plieskė liepsnos, ryžosi širdys, ir mes visi priklaupėm...

Paskum, svyravau pasikui siūbuojančius neštuvus, kuriuose blaškėsi ir dejavo sopulių suremtas generolas. O mano širdis, nešėsi tik mirštančių akių paskutines ugneles, ir jų žiebtus idealus.

Pasiekėm traukinį, ir su sužeistųjų ešalonu, slinkomės į artimiausią Raudonojo Kryžiaus ligoninę, kurią pasiekėm dar prieš dieną.

Cia jau ir taip buvo prievarta sužeistųjų kaip nedapautų gyvulių: jie rėkė, baurė, kriokė, klajojo ir, rodos, kad visos žemės kančios, suklupę po šiuo vienu raudonu kryžium, ir šaukiasi tik grynus Tiesos...

Iš vagonų vilko sanitarai pilnus, ir pilnus neštuvus, bėgiojo sesutės, linksojo daktarai prie operacijų, ir kur pažvelgsi — ten parbloktį tvirti vyrai su bandžuotomis galvomis, su paristomis rankomis, su įverstomis į gipsą kojomis.

Ak, ar tai tik tokia vargšė žemė?... — siūlėsi nerimstančios mintys, ir, kai palikau ryte karbolium kvepiančius koridorius verčiau kaip mažas valkas slinkdama į savo poilsio vietelę, juk gaila, gaila žmonių... O ten, lavonų akiračiai vis neišnyksta, vis auga pasibaisėjimo kalnais...

Nemigau... širdis drožė skausmais dailintą kryžių, perlų ašaromis segiojo, ir nešė, ten, kur liko mirštančios akys, kur smėlis uždengė tūkstančius žuvusių gyvybių.

— Argi šiandien miegas?... suriko dvasien. — Tiek sužeistųjų, tiek kančios, tiek darbo! Užmiršau poilsį, vėl užsidėjau šydrelį su Raudonojo kryžium, vėl sanitariniai reikmenys, vėl ligoninė, vėl nauji mirties laukai, vėl lavonai, vėl mirštančios akys, vėl duobės, duobės...

Ir, kai dabar, Vėlinėmis apsigauję bažnyčių langai, kaip vėlavose įrašyta "Viešpatie, pasigailėk!" Ir aš šaukiu: "Viešpatie, pasigailėk, ne tik mirusiųjų, bet ir visos vargais žydinčios žemės". Marija Aukštaitė.

J. Mažeika.

įsikišimu. Jos visos kuogreičiausios pasiskelbia likiančios neutraliomis.

Daugelis mažų valstybių, jų tarpe ir Lietuva, visai nebemano su kuo nors kariauti plieno ginklais, išskyrus tuos atvejus, jei kas nors jas pačias norėtų užpulti. Tuomet jos ginsis, bet į svetimus, nors ir araimų kaimynų gincus, jos kištis nedrįsta ir nenori.

Lietuvos Vyriausybės uždavinys šiuo kritišku momentu labai atsakingas. Visuomenė jaučia tą patį. Todėl šiuo metu yra pasiryžus eiti ranka rankon su Vyriausybe.

Paėmę atsitiktinai vieną kurį dienraštį, einantį Kaune, pirmu atveju, ypač gyvenančiam užsieny lietuviui, tuoj kris į akis nepaprastai daug tuščių vietų ir eilučių. Tai cenzūra! — pagalvos ne vienas. Tokios kruopščios cenzūros ir "partijų laikais", tur būt, dar nebuvo. Taip, tiesa, tokios atydzios cenzūros, nebuvo. Dabar necenzūros liko tik tokios laikraščio vietos, kuriose rasoma apie sausrą, bulvių derlių, ir ministro pirminko kalbą ir pan., o kas liečia politiką, to tai jau cenzoriaus piešelio reikalas.

O įvairių gandų ir fantazijos atsiranda labai daug. Štai atbėga vienas kaimynas anksti rytą sako išviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

plėtės akis: "Blogai!... Paskelbta mobilizacija!... O tas pats žmogus dar išvarko negirdėjo ministro pirminko per radio pareiškimo, kad reikia mobilizuoti dalis atsarginių, nes jeigu pas mus nebūtų kam nuginkluoti perbėgančių, svetimos valstybės ginkluotų kariuomenės dalinių, jie, pas mus parbėgę, galėtų padaryti ir nelauktų įvairių išdai-gų.

Neutralumas duoda dar ir kitų įvairių rūpesčių. Anapus sienos dega... motoris su vaikais atbėgusios nori perbėgti sieną... Neleidžia. Kodėl? Vargas vieniems ir kitiems. Tik tokiu atveju įsakyta įsileisti per sieną, jei bėgančiam grėstų pavojus gyvybei...

Tačiau neutralumo mažosios valstybės laikosi labai griežtai. Didelės valstybės kai kada nors ir labai žymiai įsikiša, bet vis vien jos sako atvirai visiems, kad jos esančios neutralios.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

plėtės akis: "Blogai!... Paskelbta mobilizacija!... O tas pats žmogus dar išvarko negirdėjo ministro pirminko per radio pareiškimo, kad reikia mobilizuoti dalis atsarginių, nes jeigu pas mus nebūtų kam nuginkluoti perbėgančių, svetimos valstybės ginkluotų kariuomenės dalinių, jie, pas mus parbėgę, galėtų padaryti ir nelauktų įvairių išdai-gų.

Neutralumas duoda dar ir kitų įvairių rūpesčių. Anapus sienos dega... motoris su vaikais atbėgusios nori perbėgti sieną... Neleidžia. Kodėl? Vargas vieniems ir kitiems. Tik tokiu atveju įsakyta įsileisti per sieną, jei bėgančiam grėstų pavojus gyvybei...

Tačiau neutralumo mažosios valstybės laikosi labai griežtai. Didelės valstybės kai kada nors ir labai žymiai įsikiša, bet vis vien jos sako atvirai visiems, kad jos esančios neutralios.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

plėtės akis: "Blogai!... Paskelbta mobilizacija!... O tas pats žmogus dar išvarko negirdėjo ministro pirminko per radio pareiškimo, kad reikia mobilizuoti dalis atsarginių, nes jeigu pas mus nebūtų kam nuginkluoti perbėgančių, svetimos valstybės ginkluotų kariuomenės dalinių, jie, pas mus parbėgę, galėtų padaryti ir nelauktų įvairių išdai-gų.

Neutralumas duoda dar ir kitų įvairių rūpesčių. Anapus sienos dega... motoris su vaikais atbėgusios nori perbėgti sieną... Neleidžia. Kodėl? Vargas vieniems ir kitiems. Tik tokiu atveju įsakyta įsileisti per sieną, jei bėgančiam grėstų pavojus gyvybei...

Tačiau neutralumo mažosios valstybės laikosi labai griežtai. Didelės valstybės kai kada nors ir labai žymiai įsikiša, bet vis vien jos sako atvirai visiems, kad jos esančios neutralios.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

Ir neutralumo sąvoka dėlto kai kam neatrodo ta pati.

Siomis dienomis Lietuva tikras pafrontės laukas. Jau tūkstančiai perbėgo per sieną lenkų karių, jų tarpe daug sužeistų. Daugybė mokyklų paversta į karo ligonines ir tt.

Tačiau, karo lakūnai ir motorizuoti lenkų karo daliniai vengia Lietuvos teritorijos, jie bėga jei ne į Rumuniją, tai nors į Latviją.

MILŽINIŠKI LOBIAI VANDENYNO PAVIRŠIUJE

Celiuliozė šiais laikais yra labai brangus ir reikalingas daiktas. Ją gamina iš medienos, daugiausia iš taip vadinamų eglinių popiermalkių. O iš celiuliozės gamina popierį, dirbtines medvilnes siūlus įvairiems audiniams, dirbtinį šilką, šukas, sagas, kietas apikakles ir daug kitokių dalykų. Bet celiuliozė gaminti reikalinga mediena, miškas. Juk vien tik popierio gamybai visos pasaulio valstybės suvartoja milijonus kietmetrių miško medžiagos, todėl miškai sparčiai mažėja ir kyla susirūpinimas, kas bus, kai pasibaigs miškų ištekliai? Vienas amerikietis profesorius rašo, kad to pavojaus nereikia bijoti — celiuliozei gaminti medžiagos nepatruks. Ir jis nurodo milžiniškus brangios žaliavos šaltinius.

Atlanto vandenyne, ties Antilų salomis, yra vadinama Sargaso jūra, kurioje yra plaukiojančios jūros paviršiuje pievos, turinčios apie 4 milijonus ketvirtinių kilometrų plotu. Tos pievos susidariusios

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NASHUA, N. H.

DARBAI EINA GERAI

Visos dirbtuvės dirba gerai, kaikiurios net trimis permainingomis, bet bedarbių vis dar yra, nors lietuvių mažai, tik uždarbiai čia labai maži.

Piknikai šią vasarą buvo labai pasekmingi, nors čia valstybės valdžia neduoda leidimų, bet ir labai nedraudžia. Paren-gimai vykdavo visai arti miesto ir kas sekmdienį su įvairiais gerimais, bet valdžia nei vieno nesulaikė. Tarp visų parengimų įvyko rugsėjo pabaigą pora išvažiavimų ir dėl Lietuvos reikalų. Tėvyninių grupę sudarė: pirm. K. Nadzeika, padėjėjai: A. Uleickas, Ieva Glaveckienė, A. Gaidienė, p. Valentukevičius, Petras Česokas, p. Valentukevičius ir kiti.

Nors oras buvo labai šaltas, bet visgi pelno padaryta 70 dol. su centais. 20 dol. pasiūsta Konsului Budriui Lietuvos paviljono išlaikymui, o 50 dol. pasiūsta Vilniaus reikalams.

Dėl Petro ir Agnietės Gaidžių buvo surengtos netikėtos iškilmės jų 25 metų vedybiniam gyvenimui paminėti.

Žmonių susirinko virš 2 šimtai, jų tarpe dalyvavo parapijos kunigai, ir daug giminių iš Worcester, Montello, Providence, Boston ir Hudson, Mass. Tikim, kad jiems buvo tikrai netikėtumas, nes į svetainę įėję verkė, kai jų dukrelės: Ražytė ir Onytė prisegė gėlių prie jų krūtinių, o trečia dukrelė Julija nuvedė prie garbės stalo. Dainininkai—Jonas Tamulionis ir O. Skirkevičienė, pritariant Tamulionio orkestrui sudainavo "Ilgiausių



MATAS NORBUTAS.

ilgametis "Darbininko" prietelius ir rėmėjas, LDS 8-tos kp. narys, visuomenės reikalams paaukojęs arti 25 tūkstančių dolerių. P-nas M. Norbutas pasižadėjo "Darbininko" naujos Intertipos pašventinimo iškilmų bankiete dalyvauti kaip "Garbės Kūmas", paaukodamas \$50.00.

Metų". Laikė vakarienes buvo išreikšta daug linkėjimų ir įteikta daug gražių dovanų.

Reikia pažymėti, kad Petras ir Agnietė yra geri katalikai ir LDS 65 kp. nariai ir veiklūs parapijiečiai. Jų visos trys dukrelės priklauso prie parapijos choro. Dėl šio parengimo daugiasia darbuotojai: Kazys ir Ona Nadzeikai, Ieva Glaveckienė, Antanina Tamulionienė, Julija Česnulevičiūtė, O. Skirkevičienė ir kiti. Vakaro vedėjas buvo kleb. kun. P. Liutkus.

KORTŲ vakarienis įvyko spalio 26 d. LDS 65 kp. dėl parapijos naudos. Daugumą dovanų sunėšė LDS nariai, o kitos buvo nupirktos iš kuopos kasos skirtytų pinigų. Visos įeigos liko parapijai. Rengimo komisijoje buvo K. J. Nadzeika ir J. Andruskevičius

KERMOSIUS — Spalio 28 ir 29 d.d., įvyko Sv. Kazimiero parapijos "Kermosius" bažnytinėje svetainėje. Dovanas daugiasia buvo suaukotos lietuvių ūkininkų. Nors žmonių buvo ne daug, bet pelno parapijai liks. Parengime daugiasia dirbo abu kunigai.

30 metų sukakties paminėjimą rengia Sv. Kazimiero parapija, kuris įvyks lapkričio 26 d. bažnytinėje svetainėje. Programą sudarys dainos, kalbos ir muzika.

NORWOOD, MASS.

PAGERBĖ PONUS VIESULUS

Spalio 28 d., susirinkęs skaitlingas būrys draugų, pono Viesulo namuose, surengė "surprise party" paminėti jų 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ponas Viesulas atvyko į šią šalį prieš 40 metų, neužilgo apsigėdė, išaugino gražią ir pavyzdinę šeimyną, būtent: 2 sūnus — Kazimierą ir Joną ir dvi dukteris Prancišką ir Oną. Ona yra

MONTELLO, MASS.

Spalio 17 dieną atsiskyrė su šiuo pasauliu Katriona Daukantaitė. Ji gimusi ir augusi Lietuvoje, Salantų parapijoje. Į Jung. Valstybes atvyko 1913 m. Per visą gyvenimą dirbo dirbtuvėje Acme Heel Co. Parėjusi iš darbo, niekad nesėdėdavo namie, bet visuomet dirbo parapijai visokiuose parengimuose, nes kur tik nueisi, ten Katriną rasi. Jos mylimiausias darbas buvo puošimas altorių.

Ji buvo Altoriaus Draugijos pirmininkė per kokius 7 metus; priklausė prie Sodalijos D-jos ir prie Nuolatinės Pagelbos Panelės švenčiausios Moterų pašalpinės draugijos.

Palaidota spalio 20 d. Už jos sielą atnašautos trejos šv. mėsos. Laidotuvių metu žmonių buvo pilna bažnyčia ir visi labai liūdėjo jos mirties. Ji paliko Montelloj vieną seserį Oną, švogery Aleksą Razumą ir pusbrolių Antaną Daukantą Cambridge. Ji turėjo labai daug draugų, kurios nemažiau kaip ir giminių jos gaili.

Išleis Katriona ramybėje, mes ilgai tave minėsime.

Nuliūdusi Gegutė.



MONIKA ŠEIKIENĖ

Nors ponai M. Šeikienei neteko būti pradžioje "Darbininko" organizavimosi, už tai jos vyras (tuomet dar nevedęs) Mataušas Šeikis daug dirbo ir prisidėjo finansiniais, steigiant "Darbininko" spaustuvę. P-nia M. Šeikiene į Ameriką atvyko po karo. Ji dabar visuomet mielai prisideda prie "Darbininko" parengimų kaip darbu, taip ir finansiniais. Ji taipgi aukojo \$10.00 Intertipos fondui, pasižadėdama dalyvauti "Kūmų" bankietė.

išėjus mokytojos mokslo, o jaunasis sūnus Jonas — inžinieriaus mokslo. p. Viesulai vieni iš žymiausių Norwoodo gyventojų ir rėmėjų visų katalikiškų organizacijų. Ponia Viesulienė yra viena iš pavyzdingiausių katalikių moterų, priklauso prie visų bažnytinių draugijų, visas iš širdies remia ir visose dalyvauja. Kadangi p. Viesulai gražiai su visais sugyvena, todėl pagerbti susirinko gana skaitlingas būrelis ir beveik visi pasakė linkėjimo kalbas ir įteikė brangių dovanų.

Vaikai ir anūkai tėvus gražiai pasveikino ir įteikė jiems gėlių buketus ir kitokias dovanas.

Po kalbų ponai Viesulai visiems svečiams, giminėms ir draugams nuosirdžiai padėkojo ir pareiškė, kad jie ir toliau dar daugiau darbuosis Bažnyčios ir Tautos gerovei.

Šeiminkams vadovavo ponia Kurienė, grojo muzikantas Dailalis.

J. V.

Gausus "Darbininko" Prietelių Skaičius Dalyvaus Intertipos Pašventinimo Iškilnėse - "Kūmų" Bankiete



Pranas, Ona ir jo šeima Tuleikiai

Pranas Tuleikis, kilęs iš Spičių k., Šiaulėnų par. Šaulių apskr., atitarnavęs rusų II Nikolajaus kariuomenėje, 1906 atvyko į Ameriką. 1914 m., susipažinęs su Onute Švagždyte, apsigėdė ir juodu augina tris dukreles — Onutę, Mariutę ir Pauliną. Visos trys dukrelės baigė High School, gi jaunesnioji Paulina lanko Kolegiją. P-lės Tuleikaitės priklauso prie Sodaliečių ir yra veiklios kitose organizacijose.

P-nas Pr. Tuleikis yra didelis patrijotas ir draugų rėmėjas. Jis priklauso prie abiejų Sv. Kazimiero dr-jų, Kęstučio Klūbo, Sv. Jono Ev. Dr-jos, LDS 1-mos kp. ir kitų. Sv. Jono Ev. dr-jos ir Kęstučio Klūbo per keletą metų buvo išdininku. Pp. Tuleikiai nuosirdžiai remia "Darbininką" ne vien finansiniais, bet jo visa šeima prisideda su darbu visuose parengimuose.

Lapkr. 26 d. "Darbininko" salėje pp. Tuleikiai dalyvaus "Darbininko" Intertipos pašventinimo bankiete kaip "Garbės Kūmai", aukodami \$25.00 Intertipos fondui.

Kiti dalyviai, kurių aprašymai tilps vėliau:

Pranas ir ponia Razvadauskai, So. Boston, Mass. Kun. J. Vaitekūnas, (aukojo \$35.00), Providence, R. I. Al. ir Ona Ivaškai, So. Boston, Mass. Pn. Plevikai, So. Boston, Mass. Elžb. Plevokienė, (kun. J. Plevoko motina) So. Boston, Mass.

P. Čiaplikas, So. Boston, Mass. K. ir ponia Šidlauskai, (valgomų daiktų krautuvininkai) So. Bostone.

Fotografai pp. Stukai, So. Boston, Mass. Ant. ir Em. Janušonai, So. Boston, Mass. A. ir P. Peldžiai, Brockton, Mass.

J. ir Elžb. Kumpai, So. Boston, Mass. A. ir ponia Zavackai, Cambridge, Mass. Strand Cafe — C. Budreckis ir Alb. Helgermanas.

J. W. ir ponia Casper, laidotuvių direktorius, So. Boston, Mass.

V. ir ponia Kališiai, Dorchester, Mass. Andrius Zaleckas, So. Boston, Mass.

Pp. Bernotai (buvęs Piliėčių Klūbo prez.) Roslindale. Pp. Žuromskai, So. Boston, Mass.

Pp. A. Kneiziai, Norwood, Mass. Vl. ir ponia Paulauskas, (toniko išdirbėjai) Lowell.

PHILADELPHIA, PA.

Sv. Jurgio Parapija

"Darbininko" prenumeratoriaus, p. Kazio Žadeikos sesers dukterė Adelė Ginkevičiūtė, o kaip vienuolė — pranciškiečių: Sėsuo Marija - Kristina, spalio 26 d., sugrįžo Philadelphiajį iš Lietuvos. Lietuvoje gyveno metus laiko ir tik dėl neramumo Europoje, buvo priversta grįžti atgal į dėdės Samo valstybę — Ameriką.

Sesutė Marija - Kristina, kaip ir jos gimdytojai ir visa šeima, jau yra Sv. Jurgio parapijos nariai.

ATBALSIAI VAIKUČIŲ — MUZIKANTŲ KONCERTO

Apie lietuvių vaikučių muzikantų koncertą, įvykusį 22 d. spalio, Sv. Jurgio parapijos svetainėje gan plačiai paminėjo ir vietinis Karpato - rusų (Vengrijos gudų) laikraštis: "Pravda", laidoje spalio 31 d. 1939 m. To vaikučių orkestro jau yra pagamtos ir nuotraukos.

Jurgietis.

PERDIDELIS SĄŽININGUMAS

Cia, savo laiku "Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Sąjūsy" parinko šiek tiek aukų Klaipėdos tremtinius šelpti. Po rinkimo aukų Sąjūsy sekretorius Petras Staniškis visiems auko-

VIESAS KVETIMAS

LDS Connecticut apskrįčio metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 26-tą, 1939 m., Hartford, Conn. Sesijos prasidės 1 val. p. p., švė. Trejybės parapijos mokyklos salėje, 339 Capitol ave., kampas Broad St. Apskrįčio nustatyta tvarka, šv. Mišios užprašytos už gyvus ir mirusius LDS narius įvyks 19 d. lapkričio, 10 val. švė. Trejybės par. bažnyčioj, Hartford, Conn. Tad kviečiame visas LDS Conn. apskrįčio kuopas skaitlingai išrinkti atstovus į šį suvažiavimą, pagaminti naudingų įnešimų ir raportus iš kuopų veikimo. Taipgi kviečiame dalyvauti šv. mišių aukoje, tą dieną Hartforde. Kurie dėl kokių nors kliūčių negalės dalyvauti, tai ta intencija lai išklausio šv. mišių savo parapijų bažnyčiose.

Kviečia visus —

Dr. M. J. Colney, apskr. pirm.

B. Mičiūnienė, Rašt.

Blaivininkų Seimas

Pilnųjų Blaivininkų 28 Seimas įvyks lapkričio 26 dieną šv. Kazimiero parapijos salėje Worcester,



KAROLINA ŠEJEFFKIENĖ

P-nia K. Šejeffkienė nuo pat "Darbininko" įsikūrimo yra jo skaitytoja. "Darbininko" kūrmosi laikais ji buvo paskolinusi didelę sumą pinigų, už kurią "Darbininko" Vadovybė yra nuosirdžiai jai dėkinga. P-nia K. Šejeffkienė yra didelė patrijotė, yra daug aukojusi Lietuvos reikalams ir švietimo įstaigoms. Lapkr. 26 d. ji dalyvaus Intertipos "kūmų" bankiete. Bankieto fondan ji aukojo — \$10.00.

tojams laisškai buvo išsiuntęs pakvitavimus. O dabar, gale spalio mėn., gavęs pakvitavimus iš Kauno, nuo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pakvitavimus ir tuos vėl išsiuntinėjo aukavusiems. Už tai viengentis Petras Staniškis, užsipelno patikėjimo, bet savo ruožtu, tai yra per didelis sąžiningumas, nes susidaro per daug darbo ir per daug išlaidų pašto ženklams.

K. V.



ALBINAS NEVIERA

LDS 1-mos kp. kasos globėjas, daugelio draugijų sekretorius ir valdybų narys, Diamond Cafe, 305 W. Broadway, savi-ninkas - vedėjas, nuosirdus "Darbininko" rėmėjas, lapkričio 26 d., "Darbininko" salėje, 328 E. St., So. Bostone, su savo žmonele Onute dalyvaus naujos Intertipos pašventinimo iškilmų bankiete. Jis aukojo \$10.00.

Mass. Todėl visus dvasiškius ir blaivybės prietelius nuosirdžiai kviečiame šiame seime dalyvauti.

Visos gyvuojančios blaivininkų kuopos malonėkite šaukti susirinkimus ir išrinkti kuo daugiasia atstovų, įdant šis seimas būtų skaitlingas.

Kun. J. J. Jakaitis, Dvasios Vadas
Kun. P. Juškalis, Pirmininkas
V. J. Blaveckas, Raštininkas.

Me., N. H. ir Mass. Moterų Sąjungos Apskrįčio Suvažiavimas

įvyksta lapkr. 12, 1939, parapijos svetainėje, 492 E. 7th gatvėje, So. Boston, Mass. Sesijos prasidės 1 val. po pietų. Kadangi metinis suvažiavimas svarbus, kuopos turi būti skaitlingai atstovaujamos. Taip pat reikia prisirengti prie vėjaus verbuoti (traukti) naujus narius. Daugelis bus svarstoma kitokių svarbių dalykų. Todėl ruošimės suvažiavimui!

Teklė B. Mažeikienė, Apskr. Pirm.

Žodynai - Dictionaries

ANGLISKAI - LIETUVISKAS ŽODYNAS, A. Herlito, 399 puslapių, popieriniais apdarais \$2.25, geras auksinis apdaras \$3.00. Dabartiniu laiku šis žodynas skaitomas geriausiai. TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ŽODYNAS, surengė K. Boruta — Pr. Čepėnas, A. Sirutytė — Čepėnienė. Jis turi 1064 puslapius. Popieriniais viršeliais kainą \$3.00; geras auksinis apdaras — \$3.75.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV. C.

Pirmininkė — Eva Markienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298
Vice-Pirm. — F. Zaleckienė, 564 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 0559-W
Išdininkė — Ona Staniuliūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėje svetainėje. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždis, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Maršalka, Jonas Zaika, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Išdininkas, Andrius Zaleskas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Isigykite

PILIETYBĖS KATEKIZMĄ

Pamokinantis Apie Amerikos Piliėčio Teises ir Priedermes

Jei ruošiesi gauti Pilietybės Popierius, tai ši knygelė dang jums padės, nes joje randasi daug klausimų ir Atsakymų angli ir lietuvių kalboje.

Kaina Tik 25c.

Siųskite užsakymus:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

TIK 11

Jau visi žinote, kad ligi Lietuvos So. Bostono Vyčių kuopos sidabrinio jubiliejaus liko jau tik 11 dienų. Jubiliejui jau vis-

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius

251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nu
1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Sedimasis nuo 9 iki 12 val. dienų.
Subatomi nuo 9 iki 6 val. vakare.
Nedėiomis nuo 9 iki 12 val. dienų
(pagal sutartį)

Tel. TROWbridge 6330.

John Repshis, M. D.
(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

[VAIRUS SKELBIMAI]

ISSIRENDAVOJA 5 šviesūs kambariai su visais "improvements" ir su šiluma. Yra du piazzai. Renda \$30.00 į mėnesį. Nuolaida gerai šeimynai. Atsiskaukite, 32 Juliette St., Dorchester, Mass. (near Fields Corner). (3-7-10)

PAIESKAU savo vyro Juozapo Bakučio. Kiles iš Razių k. Raseinių apskr. Į Ameriką atvyko 1912 m. Gyveno Beloit, Wis. Paskui kovo 5, 1921, išvyko į Worcester, Mass. pas brolių Antaną. Iš ten gavau apie porą laiškų ir po to nieko apie jį negirdėjau. Dabar ištiko labai svarbus reikalas apie jį sužinoti. Pats ar jį žinantieji tuoj praneškite. Pirmutiniam pranešimui apie jį — gyvą ar numirusį — tikrą žinią duosiu \$5.00. Adresas: —

Ona Bakutienė,
3230 So. Green St.,
Chicago, Ill.
(6-10)

MEDUS

Grynas bičių medus, kurį bitės sunėšė iš žydinių javų, gėlių, pievų ir medžių yra tikras vaistas. Tai, išgydyti kvortą medaus ir gerk jį su arbata ar kava vietoje cukraus. Kas vartoja medų — to slogos nevalgina. Kvorta kainuoja tik 75c. Jo galite gauti "Darbininko" adm. 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

[Nepaprastai Palengvinimas]
Reumatikų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstams žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatikų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsivardinti su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkūčių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jį šiuo metu Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

VALGOMOJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Piekti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maistui patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbima matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLUMBIA 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market

P. Baltušionas ir p. Klinga, Sav.
753 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

K. Sidlauskas

918 E. BROADWAY,
Tel. SOUTH Boston 9367
Pristatau ICE CREAM ir užkan-
džius piknikams ir visokiems
parengimams.

Profesional, biznierių, pramonin-
kai, kurie skelbiami "Darbininke" tik
tai verti skaitytų paramos.
Visi skelbiant "Darbininke".

Žinios Iš Lietuvos

Pradėtas daryti projektas Biržų giriai, kuri apima 14,380 ha pelkėto plokštumo, nusaugini. — Ateinančią pavasarį žadama pirkti dvi žemkases, kurių viena kainuos apie 50,000 Lt. ir iškas per valandą nuo 30 iki 50 kubinių metrų žemės.

Šimtas Karių Baigė Lietuvos Karo Mokyklą

Kaunas — Rugsėjo 16 d. įvyko svarbios iškilmės Lietuvos Karo Mokykloje. Dalyvaujant min. pirminkui, krašto apsaugos ministrui ir kariuomenės vadui buvo perskaitytas Respublikos Prezidento aktas, kuriuo Vyriaus. Ginkluotųjų Jėgų Viršininkas suteikia pirmąjį karininko laipsnį daugiau kaip šimtui baigusiu dvidešimtąjį karo mokyklos laidą kariūnų.

Ministras pirmininkas gen. Cernius naujiems leitenantams pagal nustatytą tradicinę formą išteikė kardus, ta proga savo kalboje pareikšdamas: Išteikdamas šiandien ginklą, aš pasakau Respublikos Prezidento žodžius, kad be reikalo nepakelk. be garbės nenuleisk. Toks turi būti mūsų karys, pradė-

nių buvo šeši ar septyni šimtai. Jų buvo iš visur. Daug buvo iš Worcesterio, Norwoodo ir Brocktono. Operetė bus dar perstatoma ir trečiadienio 8 val. vakare.

Operetę "Pinafore" išpildo anglų kalboje.

Ketvirtadienį, lapkričio 2 d., susirgo p-nia Karolina Šajefkienė, gyv. 317 E. Eight St. Nelaimė įvyko valgyklos virtuvėje, kurioje dirbdama nusiūtino kojas. Ją prižiūri kompanijos gydytojas. P-nia Karolina Šajefkienė yra "Darbininko" skaitytoja ir gera jo rėmėja. Rap.

CAMBRIDGE, MASS.

NAUJAS DAKTARAS

Panelė Paulina Lužekaitė, sekmingai baigus gydytojų kursų ir atlikus liginėje praktiką, atsidarė savo ofisą 400 Broadway, Cambridge. Ji yra gabi ir patyrus gydytoja, gera katalikė. Linkime jai sėkmingos profesijoje darbuotės.

Dzidas Bakšys

TEVIŠKĖ

Tėviškė mano — Sodas, obelis... Tenai nuo seno Lietuvių šalis... Gimtoji pirkia Pakrypus sena. Močiutė verkė, Sūnų supdama. Uosiai paugę Slama pakeliais, Augome drauge Gamtoje su jais... Rūtos žaliuoja, Ištisom giriom, Sesės dainuoja — Zydi lelijom... Mano gimtinė Be galo miela. Gaivin krūtinę, Džiugina sielą! Tėviškė mano — Arimai, gojai... Amžius gyveno! Tenai artojai...

dant žemiausiu ir baigiant aukščiausiu laipsniu. Šita sakinių jūs turite giliai įsitiesti savo širdin. Visur, kur būsite, atsiminkite pagrindines kario dorybes, kurios yra paprastos: pirmiausia reikia būti visa savo siela atsidavusiu savo tėvynei... Mes gyvename dabar sunkius įtempimo laikus. Jūs tai visi gerai žinote. Tačiau kol Lietuva stipriai laikys savo rankose kardą, tol jos saugumas bus patikrintas. Atsiminkite posakį, kad tas laisvės nevertas, kas negina jos. Šiandien skaitomasi ir su mažąja valstybe, jei ji moka vartoti ginklą savo gyvybiniams reikalams apginti".

Kariuomenės vadas brig. gen. Raštikis savo kalboje be kt. pasakė: "Šimto su viršum jaunų, sveikų, energingų, gerai paruoštų ir norinčių dirbti leitenantų įsiliejimas į mūsų kariuomenės eiles, sustiprins jas. Tuo džiaugiasi visi mūsų pulkai, kuriems jūs dabar, kada pulkai yra stiprinami atsarginiais, esate ypatingai reikalingi.

— Iš čia mes palydime jus, mieli draugai, į garbingą, bet sunkų ir atsakingą darbą. Dirbkite ne sau, bet tėvynei ir kariuomenei, ne dėl karjeros, bet dėl pareigos, ne iš baimės, bet iš įsitikinimo... — Mylėkite ir gerbkite savo jaunesnįjį ginklo kolegą, jūsų valdinį puskarininkį ir kareivį. Visada atsiminkite, kad tai yra juk tavo brolis tautietis su širdimi, jausmais ir įsitikinimais, kurių nevalia niekinti. Nebūkite išleptais ponaičiais, nesišalinkite nuo kareivių, būkite jų vadais, mokytojais ir auklėtojais tarnyboje ir netarnyboje. Jūsų santykiuose su jais turi narmuoti ne sausos oficialumas, bet griežta drausmė ir kartu žmoniškas nuoširdumas ir meilė.

Kaip Lietuvos jaunuo-

menė buriasi į organizaci-

jas ruošti tėvynei ginti, dar vienas pavyzdys — Kauno valst. prekybos mokyklos mokiniai, kurie savo tarpe įsteigė mokinių berniukų ir mergaičių šaulių būrius, kuriuose moko-

si vartoti ginklą, be to norėdami paremti ginkluotąsias savo tėvynės jėgas, visi mokiniai keletą dienų atsisakė nuo priešpiečių, o tuo būdu sutaupytus pinigų paaukavo Ginklų fon-

dui.

Rugsėjo 23 d. per Karaliaučių grįžo Lietuvos pasiuntinybės Lenkijoje nariai, kurie vokiečių karo vadovybės leidimu sykiu su kitų valstybių diplomatiniais atstovais apėjo Lenkiją. Sykiu grįžo ir būrelis Varšuvoje pasilikusių Lietuvos piliečių. Prekybos ir kitoki santykiai su Lenkija yra visiškai nutru-

kę.

Kaunas — Paskelbus atsarginių kariuomenės dalies pašaukimą rugsėjo 17 d. visą savaitę buvo uždrausta parduoti alkoholinius gėrimus baruose, restoranuose ir kt. parduotuvėse. Manoma, kad dėl tos priežasties nepaprastai sumažėjo Kaune ir kitur nelaimių skaičius. Iki šiol 50—60 nuos. nelaimių įvykdavo dėl muštynių ir sužalojimų esant girtiesiems. Taip pat susisiekimo nelaimės labai sumažėjo. Dar karui nepasidėjus per rugpjūčio mėnesį Kaune beįvyko 5 susisiekimo nelaimės ir tos be žmonių aukų, kuomet pernai per tą mėnesį buvo įvykę kelios dešimtys nelaimių.

Šiuo metu Lietuvoje yra užsilikusių iš kitų kraštų Lietuvą atvykusių lietuvių, jų tarpe ir Anglijos lietuvių ekskursijos dalyviai ir Anglijos ir Prancūzijos lietuvių vaikai, kurie čia buvo atvežti vasaroti užsienio lietuvių vaikų kolonijose. Šiomis dienomis kai kurie Anglijos lietuviai ekskursantai išvažiavo aplinkiniu keliu per Latviją.

(Politiškas Skelbimas)

Išrinkite į City Councillor
MARTIN R. SCHOFIELD

Mr. Martin R. Schofield yra Southbostonietis, baigęs Bigelow School, South Boston High School ir Northeaston University. Priklauso prie Sv. Vincento De Paul draugijos, Knights of Columbus ir kitų organizacijų. Jis buvo House of Representatives, 1935 iki 1938 m.

P-nas Martin R. Schofield yra gabus advokatas ir darbo žmonių draugas. Už tai lapkričio 7 d. atėję balsavimų vietą atiduokite savo balsą už MARTIN R. SCHOFIELD į CITY COUNCILLOR.

Estiją, Švediją ir Norvegiją. Kiti ankščiau buvo išvykę aplinkiniais keliais lėktuvais. Kadangi vaikus pavojingiau leisti tokiais tolmais keliais, jie greičiausiai pasiliks Lietuvoje svečiuotis iki grįš ramesni laikai.

— 1940 —

Naujausi ir gražiausi Dariaus ir Girėno sieniniai kalendoriai, atvaizduojanti abu lakūnus, jų tikrą orlaivį Lituania ir Soldino mišką, spausdinti keturiomis spalvomis, 15x20 didumo, labai puikus artisto J. Arlauskio piešinys. Gražiausia Kalėdinė dovana pasiuntimui Lietuvon. Kaina 25c už vieną. Užsakant pažymėkit kokiais norit mėnesiais, lietuviškais ar angliskais.

Agentai norintieji pardavinėti arba biznieriui, dėl informacijų kreipkitės šiuo adresu
STANDARD CALENDAR COMPANY
332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
(6-17)

GRABORIAI

S. Barasevičius Ir Sūnus
SENIAUSIASIOS VALSTYBES
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS

Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2637.

Joseph W. Casper
(Kasperas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Pataravimas Dieną ir Naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston.
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3960.

ZALETSKAS

Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Pataravimas dieną ir naktį
Kopličia sermenius dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Edw. V. Warabow

(WRUBIAUSKAS)
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.
Tel. Norwood 1503
Brokton Office:
24 Field St.
Tel. Brokton 2005

[VAIRUS SKELBIMAI]

Juozas M. Dilis

Laikrodininkas

Parduodu įvairiausias rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus.
Taipgi ir patalsau
366 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack

(PLEVOKAS)

Septyniais būdais stogų dengėjas.
Sodewall, Stut Metal Work
Namų Modernizuoja. Mokestis su
3—6—9—12 mėnesių išsimokėjimu
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
Taiso ir stato kaminius.
Geras Darbas — Kainos Zemos
324 E. St., So. Boston.
TEL. SOU 1452
Apskaičiavimai ir patarimai dykai

Lietuvis Plumberis

C. J. KUCINSKAS (KAY)

Nelauk vasaros — taisyk dabar, kol kainos yra žemos.
Atlieku visus plumberio darbus greitai ir pigiai. Gas ir steam.
322 Dorchester St.,
SO. BOSTON, MASS.
Namų tel. SOU 0346
Shapos adresas — 193 Broadway.

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

Profesional, biznierių, pramonin-
kai, kurie skelbiami "Darbininke" tik-
tai verti skaitytų paramos.
Visi skelbiant "Darbininke".

Queen Ann Laundry, Inc.

7—9 Ellery St.,
So. Boston, Mass.
Tel. SOU 2923
Jei norite, kad Jūsų drabužiai būtų švariai išplauti, paveskite šį darbą mums.

Malonus Skonis

Mes norime, kad jūs pamatytumėte apynius, kuriuos mes vartojame. Tada jūs sužinotumėte priežastį to šviežio skonio.

Pickwick Ale

Mes išrenkame geriausią iš geriausių, — šviežias, švarus kvapas. Mes laikome pūdus sausame, šaltame ore, kad juos pagerintume iki alaus paruošimo dienos. Mes žinome, kaip paruošti, kad išlaikytumėte vienodą skonį.

Todėl, Pickwick "jūs galite jausti apynių skonį".
Žiūrėk į kraną!

IS KRANO
PARODYK Į PICKWICK KRANĄ

IR BUTELIAIS
12 OUNCE ir KVORTOMIS

BREWED BY HAFENREFFER & CO., INC.
Boston, Massachusetts
BREWERS SINCE 1870

Kryžiaus Paslaptis

J. ECKERSKORN

Sulietuvino A. Vyšniauskaitė
TRIŲ VEIKSMŲ SU ĮZANGA
VAIDINIMASTinka vaidinti Advento metu
Veikiantieji asmenysBALSAS (Dievo balsas iš dan-
gaus).MYKOLAS, GABRIJELIS, ar-
kangelai.

MIRTIS (angelo pavidale).

SĖTONAS.

RŪPESTIS (neturtinga mote-
riškė).

AGNĖ, jos dukterė.

GAILESTINGUMAS (vienuo-
lė).

RIMTIS, pasaulietiška dama.

ISIDIDZIOJI, TURTINGOJI.

KLASTINGOJI, turtingos po-
nios.

RITA, laikraščių pardavėja.

ZITA, tarnaitė.

ANGELAS, SVEČIAI.

ĮZANGA (PROLOGAS)

Scena tuščia, tamsiai mėlyna
šviesa apšviesta. Dešinėje pusė-
je guli akmuo, ant jo sėdi Agnė
pasirėmusi rankomis galvą ir
miega.

PIRMOJI SCENA

Balsas, Gabrielėlis, Agnė

Balsas vyriškas, pilnas jėgos,
oromo ir didybės. Gabrielėlis —
didingas angelas, ilgais, baltais
rūbais, susijuosęs diržu; rimtas.
Agnė — neturtinga mergaitė,
prastais drabužiais, basa;
rankose laiko pintinė su gėlė-
mis.Gabrielėlis prieina ligi vidurio
scenos, rankas sukryžiuoja ant
krūtinės.

BALSAS, Gabrielėli!

GABRIJELIS. Kalbėk. Vieš-
patie, tavo tarnas klauso!BALSAS. Aš sukeliu audras
savo laivams, liepsnojanti ugnis
turi man tarnauti.GABRIJELIS. Tavo sostas,
Viešpatie, stovi amžinai. Teisin-
gumas yra tavo karalystės žen-
klas.BALSAS. Pradžioje aš sutvė-
riau žemę, dangus yra mano
rankų kūrinys, tačiau žmogų
padariau pagal savo atvaizdą.GABRIJELIS. Kas yra žmo-
gus, kad tu, Viešpatie, pats sa-
ve juo primeni?BALSAS. Truputį žemesniu
jį sutvėriau už angelus, apvai-
nikavau garbe ir orumu ir pa-
dariau jį visų savo kūrinų vieš-
pačiu.GABRIJELIS (liūdnai). Ta-
da atšliaužė žaltys — ir nuodė-
mė. Žemę pridengė keiksmas ir
erskėčiai.Tyla. Girdisi tolimas, silpnas
griaustinio dundėjimas.BALSAS. Aš pasiūniau savo
viengimį Sūnų išvaduoti žmoni-
jai. Jis priėmė pavargėlio iš-
vaizdą ir atrodė kaip žmogus.
Jis pats save pažemino ir klus-
nus buvo ligi mirties. Taip, ligi
pat mirties ant kryžiaus.Užpakaly scenos uždanga pra-
siskleidžia, pasirodo kryžius,
tačiau be liepsnos.GABRIJELIS (nuolankiai at-
siklaupia ant kelių). Kryžiaus
paslaptis!

ANTROJI SCENA

Tie patys, Mykolas ir Mirtis

Mykolas apsisaitęs ilgu baltu
apsiaustu, susijuosęs diržu, gal-
va pridengta sidabrinu šalmu,
vienoje rankoje laiko skydą, ant
kurio išpauštas kryžius, kitoje
rankoje — kardą.Mirtis atvaizduota angelo pa-
vidale. Ji taip pat apsisivilkusi il-
gu baltu apsiaustu, strėnos per-
rištos juodo šydo juostomis,
prie diržo kabo piaučtuvas, ran-
koje laiko didelį smėlio laikrodį.Abudu ateina iš priešingų pu-
sių ir nustebę žiūri į kryžių.GABRIJELIS. Štai medžio
kryžius! Žiūrėkite į kryžiaus
medį, ant kurio pasaulio Išga-
nytojas kabo! Ateikite, pagar-
binkime.MYKOLAS. Kryžiaus paslap-
tis! Ir Mykolas nuolankiai len-
kiasi prieš tave. (Vandėlei
klaupiasi).MIRTIS (taip pat klaupda-
ma). Kryžiaus paslaptis! Ir
mirties angelas lenkiasi prieš
kryžiaus paslapť.GABRIJELIS. Sostė sėdin-
čiam ir Avinėliui tebūnie gar-
bė, šlovė ir aukščiausioji vai-
džia visais amžiais.

VISI. Amen!

Kryžius pranyksta, angelai at-
sistoja ir nustebę pamato Agnė,
kurį sapnuodama sujuda ir tie-
sia rankutes.GABRIJELIS. Vaikas? Kaip
žavinciai jis šypsosi sapne!MYKOLAS. Brangus paveik-
slas! Nekaltybės spindi iš jo ty-
ro veidelio! (pamažu išeina).

ANGELAS:

Kur rasi, o siela, tėvyne, ramy-
mybę?Kas apdengs tave globos spar-
nu?Ar nėra pasaulio menkutės vie-
telės,Kur nuodėmė netur galios, ne-
nuodija ji?Ne, ne, ne, ne čia jos tėvyne,
Bet ten, kur šviesa, gražu.

Paskutines dvi eilutes ange-

Išsigyk Naują, Modernią Portable Royal
Rašomąją Mašinėlę — TypwriterįPirkimo išlygos geros — įmokėsite \$3.00, o likusį balansą galėsite
išsimokėti, mokėdami \$1.00 į savaitę.Rašomoji mašinėlė y-
ra labai naudinga turėti
kievienam, kaip suau-
gusiems, taip ir jauni-
mui. Kas moka rašyti
mašinėlė, tam yra daug
lengviau gauti darbą
raštinėje ar kur kitur.Kas pirkęs rašomąją
mašinėlę "Darbininko"
administracijoje, tam
bus teikiama užduoka ra-
šomosios mašinėlės lek-
cijos. Pasinaudokite šiū-
galime parduoti maši-
nėlę ir į tolimus miestus tokiomis sąlygomis —
duodami išsimokėjimui.

DARBININKAS

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

KAIP GYVULIAI PADEDA
KARIAUTI

Pašto Karveliai ir Sanitariniai Šunės

Žmogus kariauja. Jis į-
tempia visas savo jėgas ir
išnaudoja visas galimy-
bes. Gyvuliai jam ateina į
talką.Plastiški judesiai galėtų būti
šie:

1. Rankas ištieti į priekį.
2. Rankas palengva kelti auk-
štin sekant jas žvilgsniu.
3. Rankas sudėti virš galvos.
4. Truputį pasilenkti vienas
prie kitą.
5. ir 6. Susikibti rankomis ir
pamažu palinguoti kūnais į ša-
lis.

Būtų gera pritaikinti tiems
judesiams muziką, būtų įspū-
dingiau, nes dainuoti kokią pro-
faniską dainelę čia nepertinka.Kai grupės daro aukščiausias
žymėjimus judesius, muzikai už
scenos tyliai pritariant, ange-
las gali balsais kalbėti šiuos žo-
džius:Palik jau šią žemę, eik į tėvyne,
Tėvyne sielos garbinga, graži!
Ar ne auksu statyta Jeruzalė
Yra tavo, o siela, tėvyne?
Taip, taip, taip, tik toji viena
Gali būti ramybės ir džiaugsmo
vieta!Čia yra 6 eilutės ir kiekvienai
eilutei reikia pataikinti po vie-
ną aukščiausią žymėjimą judesį.
Pakartoti tuos judesius du kar-
tu ir išeiti. Antrą kartą karto-
jant, angelas tyli, nedeklamuo-
ja. Angelams — šokėjams per
abi scenos puses baigiant išeiti
ir paskutiniam muzikos akor-
dui nutilus, pabunda Agnė; pa-
kelia, dairosi aplink, trina ran-
komis akis ir pasiima į rankas
gėlių krepšelį.MIRTIS. Laimingas vaikas!
Ne tavęs pasiimti aš šį kartą a-
tėjau. (Taip pat pasiima).AGNĖ (sapne). Kaip puiku,
kaip gražu! Jie šoka, jie žaidžia
su manim... Kokie jie gražūs!GABRIJELIS (kaip Angelas
Sargas pasilenkęs virš jos).
Sapne tu klajoji rojuje, mažasis
angele!AGNĖ. Mama, mamyt — ar
girdi? — jie — angelukai dai-
nuoja?GABRIJELIS (laimindamas).
Aš atsiėsiu tau angelėlių. (Išei-
na).

TREČIOJI SCENA

Agnė, Angelas

Agnė tebesapnuoja. Tolumo-
je girdėti angelų giesmė; pama-
žu ji artėja. Už scenos angelai
gieda pirmąjį posmą šv. Am-čiai. Viršininkas išima ba-
landžius, paglosto juos ir
paleidžia. Balandžiai grei-
tai ir lengvai pakyla į vir-
šų. Jie dar sukiojasi aplink
tvirtovę; atrodo, kad
žvalgo apylinkę, susipažis-
ta. Žvalgas netrukus ma-
to, kaip jie pasileidžia ta
kryptim, kur reikėjo nu-
siųsti būtiniausias žinias.Tvirtovės gynėjai gali bū-
ti drąsūs, kad taikūs pauk-
šteliai atliks savo misiją.
Lėktuvų granatos ir kul-
kos vaidinai jiems visiškai
nepavojingi.Kai reikia užmegzti ryšį
tarp dviejų vietų, imami
balandžiai, sodinami į au-
tomobilį arba traukinį ir
vežami ta kryptim, kuri
reikalinga. Paukščiai šioj
kelionėj gali ir nieko ne-
matyti. Bet kai jie palei-
džiami naujoje vietoje, tu-
ojau žino, kuria kryptim
turi grįžti ir kur yra jųbrojiejaus himno "Žvaigždžių
Leidėjau Visagalis". Jį rasime
maldų rinkinyje "Šlovinkim
Viešpatį" psl. 185.AGNĖ. Kur aš esu? — O,
brangieji angelėliai, kur jūs e-
sate? (Liūdnai)... Pabėgo, visi
pabėgo... Arba — aš tik sapna-
vau tą didžiąją laimę. Ar aš tik
sapne buvau rojuje? — O dabar
vėl esu tame šaltame pasauly,
kur žmonės tokie šiurkštūs ir
neturi nė trupučio meilės, kur
nenuperka nė vienos gėlytės,
kad galėčiau sergančiam mami-
tei parūpinti ką nors sveikai su-
stiprinti.

KETVIRTOJI SCENA

Agnė, Gailestingumas

Gailestingumas yra maloni
vienuolė, nešasi po apsiaustu
pintinę, pilna užuojautos kalba-
si su Agne, spaudžia ją prie sa-
vės ir tt.GAILESTINGUMAS. Agnė,
ar tu čia? Šitoj vienišoj vietoj?Vaikute, tu persišaldysi! Tik
tokį ploną apsiaustėlį beturi —
ir kojos basos!..AGNĖ. Angelai buvo pas ma-
ne. O, kaip buvo gražu!..
GAILESTINGUMAS. Gal
miegojai pavargusi?AGNĖ (linktelia galva). Ten
ant akmens.

GAILESTINGUMAS. Vaikeli,

Kaip Viliodavo Nužiūrėtus?

A. Rubikas-Jurgūnas
(Ivairių tautų "meilės
receptai")Pasakojama, kad anais
laikais mūsų mergaitės,
norėdamos prisivilioti vy-
rą, klausdavo patarimų
pas čigones, prašydavo
kokių nors "libčikų". Na,
ir čigonė, žinoma, už gerą
"paviržį" duoda. Padaro
sako, iš baltos pyrago vyrogimtinę. Tačiau ne visi
balandžiai taip tiksliai su-
randa reikią vietą. Ba-
landžiai čia pratinami pa-
mažu. Jie iš karto turi nu-
keliauti trumpesnę kelią,
o paskui jis vis ilginamas.
Balandžiai tokiais atvejais
turi skristi per lietu ir
sniegą, kad niekur nenusi-
leisdami pasiektų reiki-
mą vietovę.Tokių paukščių vardai
surašyti knygoje. Net jų
bočiai yra žinomi. Atskirų
paukščių sugebėjimai ir
"nuopelnai" labai stropiai
registruojami specialiose
knygoje, kad paskui gali-
ma būtų užsiauginti tokių
pat gabių ipėdinių. Augin-
tojai parodo labai daug
stropumo. Paukščiai maiti-
namai gerai. Du kartus
per dieną jiems leidžia pa-
skraidyti, pasimankštinti.Kai saulutė pakyla viršum
miško, paukščiai išeina į
laisvę. Nusileisti jiems lei-
džiama tik tuomet, kai jie
baigia savo rytmečio man-
kštą.Išvaizduokime karo lau-
ką naktį. Tuomet praside-
dė sanitarų darbas. Bet
nakties tamsa dengia su-
žeistuosius. Į pagalbą a-
teina šunės. Šuo, suradęs
kritusį kareivį, apžiūrinė-
ja jį, bet nesustoja. Kai
suranda sužeistą, jis tuo-
jau sustoja, prisiglaudžia
ir pakiša jam savo van-
dens ir maisto atsargą, ku-
ri yra prirakinta prie bal-
nelio. Kai sužeistasis pasi-
rodo per silpnas, kad galė-
tų pats pasiimti vandens,
šuo neužtrunka ilgiau kaip
vieną minutę prie jo; jis
tuojuo bėga atgal pas sa-
nitarus ir praneša, kad
ten yra žmogus, kuriam
reikalinga skubi pagalba.Kai šuo tai gali padary-
ti? Po kaklo jam kabo o-
dos dėrelė. Jis gali ją len-
gvai pasiekti. Sanitarai ji
jau yra išmokę, kad sura-
dęs gulintį žmogų, kuris
pats nesijudina, jis tuojuo
turi paimti dėrelę į dan-
tis. Tai reiškia, kad sužeis-
tajam reikalinga skubi
pagalba.

"U.V.Z."

figūrą ir ant tos figūros
galvos prilipina plaukų
nuo nužiūrėtojo bernužė-
lio galvas. Mergina, norin-
ti prisivilioti tą vaikną,
turėdama užkasti tą fi-
gūrą kelyje, einančiame į
nužiūrėtojo vaikino na-
mus ir sakyti:— Tuo keliu tu bėgsi pas-
kui mane, kaip vanagėlis
paskui paukštę!Olandijoje jau daro kitaip.
Ten mergina turi nužiūrė-
ti kada jos pamiltasis
prausis ir jam nusišluos-
tyti vietoj rankšluosčio
paduoti savo žiurštą.Isimylėjusi čekoslovakė
paima gyvą varlę, imeta
ją į puodą su skruzdėlėmis
ir puodą aklina užriša.
Kai jau skruzdės taip su-
ėda varlę, kad šios tik
kaulai belieka, išima tuos
kaulus ir meta juos į myli-
mąjį.O Apulijos (Italijoje)
mergačių įsitikinimu štai
kaip reikia prisivilioti vai-
kiną. Reikia iškasti iš ka-
po numirėlio kaulą, įspau-
sti į duonos tešlą ir jį taip
iškepti. Paskum tą kaulą
slaptai nunešti ir paslėpti
po altoriumi. Ta mintimi
užprašyti šv. Mišias, tik
kunigui tos intencijos ne-
sakyti. Pamiltasis bernu-
želis tuojuo pamilsias tą
mergaite.Kalabrijetė (Italijoje),
norėdama prisivilioti sau
patinkamą vyrą, paima
gyvą driežą, pamerkia į
vyną ir paskum gerai sau-
lėje išdžiovinama. Kavos ma-
lama mašinėlė tą sudžio-
vintą driežą sumalus, ka-
labrijetė išverda iš jo "ka-
vos" ir ją pavaišina nužiū-
rėtą vaikną. Tada belieka
tik laukti, kada jis ją pa-
milsias, o kad pamils, ka-
labrijetė visai neabejoja.Rytprūsių mergaitės taip
daro. Mergaitė persmei-
gia segtuku rūpūžę ir tuo-
juo pačiu segtuku susega
savo rūbus su mylimojo
rūbais. Tik reikia susegti
tuos rūbus, kuriuos tą va-
landą vilki, kitaip nieko
neišeis.Pietų Prancūzijos mer-
gaitė žino kitą priemonę.
Ji paima neužmirštuolę ir
ją padeda po mylimojo vy-
dos dėrelę. Jis gali ją len-
gvai pasiekti. Sanitarai ji
jau yra išmokę, kad sura-
dęs gulintį žmogų, kuris
pats nesijudina, jis tuojuo
turi paimti dėrelę į dan-
tis. Tai reiškia, kad sužeis-
tajam reikalinga skubi
pagalba.Kiek tokių "meilės re-
ceptų" žinojo visų tautų
moterys! Kur tamsesni
kampai, dar ir dabar prie-
stajam reikalinga skubi
pagalba.

LIEPSNOS.

ŠVENTAS RAŠTAS —
NAUJAS TESTAMENTAS
ir EVANGELIJOSKą tik gavome iš Lietuvos šiais metais ats-
pausdintą "Naujas Mūsų Viešpaties Jėzaus Kris-
taus Testamentas" ir Evangelijos. Vertė Juozapas
Skvireckas, Kauno Arkivyskupas Metropolitais.
Knyga 416 pusl. Kaina tik \$1.00.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ
MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale,
kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų
miežių, atėję į tavernas ar restoranus pra-
šykite BROCKERT'S. Paragavę BRO-
CKERT'S — jo visuomet reikalausite.Brockert's
ALE60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.Telefonas
Worcester, 5-4335BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South BostonPHONE
So. Boston
2271